

“ถิ่นฐานทำกลอง”

ตำบลเอกราช

องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

“ถิ่นฐานทำกลอง” บ้านเอกราช

คำขวัญจังหวัดอ่างทอง

พระสมเด็จเกษไชโย หลวงพ่อโตองค์ใหญ่ วีรไทยใจกล้า
ตุ๊กตาชาววัง โด่งดังจักสาน ถิ่นฐานทำกลอง เมืองสองพระนอน

คำขวัญอำเภอป่าโมก

โบราณสถานล้ำค่า
ตุ๊กตาชาววัง
กลองดัง อัฐแกร่ง
แหล่งก้านธูป

วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช

ชุมชนเข้มแข็ง
ศูนย์รวมแหล่งทำกลอง
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

พร้อมส่งเสริมการท่องเที่ยว

สารจากประธานกลุ่มกลอง

คุณเฉลิม เผ่าพยัคฆ์

บรรพบุรุษของไทยได้คิดค้นและส่งเสริมการเล่นต่างๆ ที่ต้องใช้เครื่องดนตรีประกอบกับดนตรีไทยให้เป็นจังหวะ แสดงถึงความพร้อมเรียงและความสามัคคีในหมู่คณะ นิยมอย่างแพร่หลายในจังหวัดต่างๆ โดยจะเล่นในขบวนแห่นาค ขบวนทอดผ้าป่า งานรื่นเริง งานเทศกาลต่างๆ “กลองไทย” เป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน

ชุมชนเอกราช หมู่บ้านท่ากลอง จังหวัดอ่างทองมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในหมู่ชาวไทยและชาวต่างชาติทางด้านการทำกลองของประเทศไทย อาทิ กลองเพล กลองทัด กลองญี่ปุ่น กลองสิงโต กลองยาว กลองตะโพนชาตรีกลองเปิงมางคอก กลองรำวง กลองตะโพน กลองแขก กลองรำมะนา เป็นต้น ถือเป็นหมู่บ้านต้นแบบหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง สมัยก่อนเมื่อว่างจากการทำนา ก็หันมาทำกลอง โดยได้รับการสืบทอดจากบรรพบุรุษมาจนถึงปัจจุบัน ในช่วงแรกที่เริ่มทำกลอง เครื่องไม้เครื่องมือยังไม่พร้อมเท่าทุกวันนี้ ต้องอาศัยแรงงานในชุมชนมาช่วยกันทำ และหลังจากที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ เครื่องดนตรีไทย ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของเครื่องดนตรีไทยมากขึ้น จึงเกิดการร่วมแรงร่วมใจของชุมชนเอกราช ได้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตกลองชุมชนขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าไปยังลูกค้า

“กลองของที่นี่ไม่เพียงแต่อนุรักษ์ตามรูปแบบของบรรพบุรุษที่ได้สืบทอดมา ยังเพิ่มมูลค่าด้วยการแต่งเติมสีสันและลวดลายที่สวยงามเข้าไปด้วย เช่น แหวนในกลองยาว หรือลวดลายประกอบต่างๆ ที่ออกมาในรูปแบบหนังสือรอบตัวกลอง ลวดลายภาพการ์ตูน ตลอดจนการใส่สีสันให้น่าหยิบจับ”

นายเฉลิม เผ่าพยัคฆ์
ประธานกลุ่มทำกลองตำบลเอกราช

สารจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช

หมู่บ้านทำกลองตำบลเอกราช ได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของกระทรวงพาณิชย์ในปี 2554 ได้เริ่มผลิตกลองมาตั้งแต่ พ.ศ.2470 โดยชาวบ้านได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดกันมาสู่ลูกหลาน มีความเชี่ยวชาญในการทำกลองชนิดต่างๆ ทั้งกลองไทยและกลองนานาชาติ ตลอดสองข้างทางในชุมชนจะเห็นร้านผลิตและจำหน่ายกลองวัตถุดิบที่ใช้ทำกลองได้แก่ ไม้ฉำฉา เพราะเป็นไม้เนื้ออ่อนที่สามารถขุดเนื้อไม้ได้ง่ายกับหนังวัว เราสามารถชมกรรมวิธีการทำกลองตั้งแต่เริ่มกลึงท่อนไม้เรื่อยๆ ไปจนถึงขั้นตอนการขึ้นกลอง การฝังหมุดกลองที่ทำมีตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงกลองขนาดใหญ่ เช่น กลองทัด ซึ่งเราจะได้เห็นถึงฝีมือการทำที่มีคุณภาพ ประณีต สวยงามและยังสามารถซื้อไปเป็นของที่ระลึกกลับบ้าน หากผ่านหน้าบ้านก้านนหงส์ฟ้า หาดย่อย จะเห็นกลองยาวที่สุดในโลกตั้งอยู่ หน้ากลองกว้าง 36 นิ้ว 92 เซนติเมตร ยาว 7.6 เมตร ทำจากไม้จามจุรีต่อกัน 6 ท่อน สร้างปี 2537 ใช้เวลาสร้างประมาณ 1 ปี

ชุมชนเอกราช ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง เป็นชุมชนทำกลองที่เป็นมรดกสืบทอดมา มากกว่า 70 ปี โดยมีทุนทางประเพณีวัฒนธรรมเกี่ยวกับกลองอาทิเช่น พิธีไหว้ครูกลอง รวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการทำกลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้ชุมชนนี้มีจุดเด่นและสามารถผลิตกลองที่มีคุณภาพที่ดี อีกทั้งยังสามารถผลิตกลองที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศได้อีกด้วย ส่งออกขายไปทั่วโลก และเป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติ ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านทำกลองและศูนย์ซ่อมกลองแห่งเดียวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

กระผมในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช ร่วมกับจังหวัดอ่างทอง ได้จัดงานมหกรรมกลองนานาชาติ และพิธีไหว้ครูกลอง ขึ้นในช่วงเดือน 9 ของไทย หรือประมาณเดือน กรกฎาคม – สิงหาคมของทุกปี ณ หมู่บ้านทำกลองตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง กิจกรรมภายในงาน ได้แก่ พิธีไหว้ครูกลอง ชมขบวนแห่กลองที่ยิ่งใหญ่ ชมการแสดง ชุด “ตำนานหมู่บ้านทำกลอง” “เกร็ดวิถีไทย” มหกรรมกลองและศิลปวัฒนธรรมของนานาชาติ การแสดงเปิงมาง รำกลองยาว การตีกลองสะบัดชัย งานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมทุกภาค การแสดงมหกรรมศิลปวัฒนธรรมไทยสู่อาเซียน การจัดนิทรรศการของดีเมืองอ่างทอง กลองไทยและกลองนานาชาติ “เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์” การจำหน่ายสินค้าราคาถูก การจำหน่ายสินค้า OTOP งานมหกรรมอาหารอร่อย ฯลฯ

นายศราวุธ เผ่าพยัคฆ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช

คำนำ

“ถิ่นฐานทำกลองตำบลเอกราช” คำกล่าวนี้อาจสรุปคำบรรยายทั้งหลายของคนทำกลองตำบลเอกราชได้อย่างลงตัวที่สุด ชีวิตของคนตำบลเอกราชที่มีอาชีพทำกลอง ตั้งแต่ตื่นมายามเช้าตรู่จนพลบค่ำวิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตในทุกๆ วัน เกี่ยวข้องกับกลองทั้งสิ้น

ผู้จัดทำได้เลือกประโยชน์ขึ้นเป็นชื่อเรื่อง เนื่องจากเป็นคำอธิบายบริบทชุมชนของหมู่บ้านทำกลองได้ดีที่สุด ผู้จัดทำต้องขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านในหมู่บ้านทำกลองที่ให้ข้อมูลของหมู่บ้านทำกลองเป็นอย่างดี ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะให้ความรู้ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหมู่บ้านทำกลองในอนาคตต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายศราวุธ เผ่าพยัคฆ์
นายปรีชา ฟองเพชร
นายอภิจิต ชวรัตน์เจริญกิจ
นายศรณรงค์ ไชยรักษ์
นายอานันต์ อินทร์จันทร์

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช

คณะผู้จัดทำ

นางกมลวรรณ ปานประดิษฐ์
ว่าที่ร้อยตรีรังสรรค์ จันท
นางสาวสุพัตรา เนียมพันธ์
นางพรทิพย์ แยมวสี
นางพิชญ์วดี ทองกร
นางสาวจันทิมา ระรวยริน
นางสาวพรณิภา เต่าทอง
นางปิยวรรณ เพ็งแจ่มศรี
นางสาวนราภรณ์ นิกอู่จิตร
นางสาวสมฤดี วรพุด
นายโยธิน มงคลเกิด

หัวหน้าสำนักปลัด
นักพัฒนาชุมชน
ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
บุคลากร
เจ้าพนักงานธุรการ
ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน
ผู้ช่วยนักวิชาการประชาสัมพันธ์
ผู้ช่วยบุคลากร
ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ

สารบัญ

ประวัติความเป็นมา

1

คนทำกลอง

2

นายเพิ่ม ภูประดิษฐ์

นายสวิง โพธิ์ปิน

ร้านทำกลอง

ร้านลูกพ่อสวิง บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 6

นายสุวรรณ โพธิ์ปิน บ้านเลขที่ 17/2 หมู่ที่ 6

นางสมจิตร เพชรหิน บ้านเลขที่ 17/1 หมู่ที่ 6

นายประจวบ โพธิ์ปิน บ้านเลขที่ 17/4 หมู่ที่ 6

นายเพลิน เนียมพันธ์

บ้านแหล่งกลองเนียมพันธ์ บ้านเลขที่ 71/3 หมู่ที่ 6

บ้านนายเพย – นางราตรี เนียมพันธ์(แอ็ด) บ้านเลขที่ 71/2 หมู่ที่ 6

นายกริม ทรสสัย

สยามกลองยาว บ้านเลขที่ 60/1 หมู่ที่ 6

นายขำ ภูประดิษฐ์

นายไสว อาจดี

เฉลิมชัย บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 6

นางทิวา อาจดี บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 6

เฉลิมชัย บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6 (ช้างศูนย์หัตถกรรมตำบลเอกราช)

กลองกำนันยุทธ บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 7

บ้านกลองลุงเหลื่อม บ้านเลขที่ 25/1 หมู่ที่ 7

กำนันหงส์ฟ้า หดย้อย

นางทองล้วน หดย้อย บ้านเลขที่ 63/5 หมู่ที่ 6

นางละออง เกตุแจ่ม บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 6

กลองกำนันหงส์ฟ้า บ้านเลขที่ 63/4 หมู่ที่ 6

ร้านบำรุง กลองยาว บ้านเลขที่ 71 หมู่ที่ 6

ร้านบำรุงกลองยาว บ้านเลขที่ 96 หมู่ที่ 6

นางคนึง สีเทียนสุข บ้านเลขที่ 55/2 หมู่ที่ 6

นางสมควร สระน้อย บ้านเลขที่ 26/2 หมู่ที่ 6

นายสมพิศ พึ่งพา บ้านเลขที่ 26/3 หมู่ที่ 3

นางลัดดา สระน้อย บ้านเลขที่ 26/2 หมู่ที่ 3

นางลำภู มาโพธิ์ชัย กลองยาว บ้านเลขที่ 20/1 หมู่ที่ 7

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง

หน้า

วิวัฒนาการของกลอง

สิ่งที่มีผลต่อการทำกลอง

อุปกรณ์ในการทำกลอง

ขั้นตอนและวิธีทำกลอง

ประเภทของกลอง

พิธีกรรมและกฎข้อห้ามเกี่ยวกับการทำกลอง

ประวัติการไหว้ครู/ตำนาน

วัตถุประสงค์ของการไหว้ครู

การกำหนดวันและเดือนที่นิยมประกอบพิธีไหว้ครู

รางวัลที่ได้รับ

บรรณานุกรม

ประวัติความเป็นมา

หมู่บ้านทำกลอง

การทำกลองเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่เกิดจากความชำนาญเฉพาะตัว แต่ก็สามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้ใกล้ชิดได้ เมื่อมีการถ่ายทอดเรียนรู้ โดยการสร้างกลองที่เป็นทั้งเครื่องดนตรี มีความงดงามประณีตอยู่ในงานชิ้นเดียวกัน จึงมีการร่วมกันทำเป็นหมู่คณะในบริเวณใกล้เคียง อาจจะเรียกได้ว่าเป็น “ย่านทำกลอง” ซึ่งหมายถึงบริเวณที่มีการผลิตกลองเป็นจำนวนมากนั่นเอง “ย่านทำกลอง” แหล่งที่ใหญ่ที่สุดในขณะนี้ อยู่ที่ บ้านปากน้ำ ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ชาวบ้านที่นี้ทำกลองกันทั้งหมู่บ้าน ทำกลองหลายชนิดและหลายขนาด เป็นแหล่งผลิตสินค้าที่ระลึก และเครื่องดนตรีชิ้นเยี่ยมที่นายวงดนตรีเสาะแสวงหา การผลิตกลองส่วนใหญ่ เป็นกลองที่มีการสั่งเข้ามาและสามารถขายได้สะดวก เช่น กลองยาว กลองทัด กลองแขก กลองที่ระลึก ขนาดเล็กๆ ส่วนกลองที่ใช้ในเครื่องดนตรีของภาคต่างๆ มีการทำบ้างเพียงเล็กน้อย ซึ่งจะมีผู้สั่งทำเป็นพิเศษเท่านั้น หมู่บ้านทำกลองที่ตำบลเอกราช อยู่ห่างจากตัวอำเภอป่าโมกเท่าใดนัก ภายในท้องทุ่งริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฟากตะวันตกจากตัวตลาดป่าโมกและวัดพระนอนป่าโมกวรวิหาร การเดินทางสู่หมู่บ้านทำกลองต้องเข้าไปตามทางถนนลูกรัง ผ่านประตูระบายน้ำคลองปลากด และวัดโบสถ์วรดิตถ์ ลึกเข้าไปด้านใน มีบ้านเรือนไทยบ้าง เรือนไม้ธรรมดาบ้างกลางเก่ากลางใหม่รวมกันอยู่เป็นกลุ่มสลับกับ

ไม้ใหญ่ร่มครึ้ม ที่หน้าลานบ้านและใต้ถุนบ้าน มีกองไม้ถูกตัดเป็นท่อนเพื่อใช้ในการผลิตกลอง ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ละลานตาไปหมดแทบทุกหลังคาเรือนเป็นเช่นนี้ทั่วทั้งหมู่บ้าน จังหวัดอ่างทอง อยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างยิ่งชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทางเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำนาเมื่อว่างจากงานนาแล้วชาวอ่างทอง ซึ่งได้ชื่อว่า เป็นศิลปินโดยสายเลือด ใช้เวลาว่างจากงานนาออกแสดงมหรสพต่างๆ เช่น ลิเก เป็นต้น คณะลิเกที่โด่งดังในปัจจุบัน มักมีต้นกำเนิดมาจาก จังหวัดอ่างทองเสมอ โดยเฉพาะอำเภอป่าโมก ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตลิเกที่มีเลือดเนื้อจากท้องทุ่งนามาช้านานแล้ว ด้วยสาเหตุที่มีคณะลิเกจำนวนมากในจังหวัดอ่างทอง โดยเฉพาะในอำเภอป่าโมกนี้เอง ทำให้มีการริเริ่มผลิตกลองกันในพื้นที่แห่งนี้ เครื่องดนตรีประกอบการเล่นการรำของลิเก คือ วงปี่พาทย์ การผลิตกลองที่ป่าโมกจึงเริ่มต้นมาจากการทำกลองทัด เพื่อใช้ในวงลิเกนั่นเอง จากคำบอกเล่าประวัติการเริ่มทำกลองของชาวบ้านปากน้ำเล่ากันว่าเกิดจากบุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นนายวงปี่พาทย์ เมื่อราว 50 ปีมาแล้ว เริ่มทำกลองชนิดอื่นๆ บ้าง เช่น กลองแขก กลองยาว และมีการจ้างชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงมาช่วยตัดไม้ ถากไม้ ขุดเจาะ กลึงตัวกลอง แต่ก็ไม่ได้เผยแพร่วิชาการทำกลองนี้ให้แก่ผู้ใด จึงมีการลอกเลียนแบบที่เรียกว่า “ครูพักลักจำ” เมื่อฝึกฝีมือจนชำนาญแล้วลูกจ้างหลายๆ คนจึงแยกตัวเองออกไปประกอบอาชีพผลิตกลองชนิดต่างๆ ขายโดยที่ยังมีความผูกพันอยู่กับวงลิเกและลูกค้ายากจากเวียงนครเกษม ความชำนาญในการทำกลองจึงเพิ่มขึ้น และสามารถส่งไปจำหน่ายได้แพร่หลาย มากขึ้น เป็นเวลานานทีเดียว ที่ชาวบ้านปากน้ำสืบทอดวิธีการผลิตกลองมาจนถึงปัจจุบัน กลองไทยจำนวนมากที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ มีแหล่งผลิตมาจากท้องทุ่งในอำเภอป่าโมกแทบทั้งสิ้น นอกจากจะทำกลองเพื่อใช้เป็นเครื่องดนตรีแล้ว ยังผลิตเป็นของที่ระลึก เป็นงานศิลปหัตถกรรมชนิดหนึ่งของชาวบ้านปากน้ำแห่งตำบลเอกราชอีกด้วย

คนทำกลอง

ผู้ที่ทำกลอง ชาวบ้านปากน้ำมักจะเป็นญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเช่นเดียวกับการเกี่ยวดองเป็นเครือญาติของชาวบ้านในหมู่บ้านสังคมชนบททั่วไป การทำกลองเป็นงานศิลปหัตถกรรมในครัวเรือน จึงเป็นอุตสาหกรรมเล็กๆ ที่มีการว่าจ้างแรงงานรับจ้างทั่วไป แต่ส่วนใหญ่แล้ว ผู้ที่ทำกลองมักจะเป็นคนในครอบครัว คือ พ่อ แม่ ลูก หรือญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด แบ่งหน้าที่ในการทำกลองตามกำลัง เป็นการช่วยกันทำงานภายในครอบครัวไม่ต้องจ้างคนอื่น หรือถ้าหากเป็นผู้ผลิตกลองรายใหญ่ถึงขนาดเป็นอุตสาหกรรมเล็กๆ แรงงานภายในครอบครัวไม่พอ ก็ต้องจ้างคนในหมู่บ้านมาช่วยกันทำ โดยกำหนดค่าแรงเป็นชิ้นของงาน เช่น การขุดกลองยาว ราคาประมาณ 10 – 20 บาทต่อลูก กลองทัดหรือกลองเพล ราคา 40 – 60 บาทต่อลูก แต่สมัยใหม่นักกลองไปคว้านกลองยาว ราคาประมาณ 20 – 40 บาทต่อลูก. คว้านกลองทัดหรือกลองเพล ราคาตั้งแต่ 40 บาทขึ้นไปต่อลูก เป็นต้น การทำกลองถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กๆ มีการว่าจ้างชาวนาที่ว่างจากงานนา เป็นการส่งเสริมรายได้อีกทางหนึ่งด้วย แต่ปัจจุบันการทำกลองถือเป็นอาชีพหลักที่ทำให้หมู่บ้านปากน้ำมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายกลองทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้จากแรงงานคนมาเป็นเครื่องจักรกล ทำให้การผลิตกลองได้เป็นจำนวนมากและมีคุณภาพดีขึ้น การทำกลองได้เป็นอาชีพที่เชิดหน้าชูตาอีกอย่างหนึ่งของจังหวัดอ่างทอง ทำให้คนทั่วไปได้รู้จักของดีเมืองอ่างทองอีกอย่างหนึ่ง ท้องทุ่งที่จังหวัดอ่างทอง ยังอุดมสมบูรณ์อยู่เสมอ และชาวบ้านที่ทำกลองอยู่ที่บ้านปากน้ำ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นย่านทำกลองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และยังคงรักษาเอกลักษณ์การทำกลองได้อีกเป็นเวลานาน ตราบเท่าที่เมืองไทยยังคงมีดนตรีไทยและไม้ที่ทำกลองยังไม่หมดไป ศิลปะการทำกลองเหล่านี้จะถูกถ่ายทอดไปสู่ลูกหลาน

ประวัติหมู่บ้านทำกลองตำบลเอกราช

เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านทำกลอง มาประมาณ 80 ปี ล่วงมาแล้ว โดยเริ่มจากผู้ชายสูงอายุคนหนึ่งชื่อ นายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ เป็นนักดนตรีไทย โดยถนัดทางระนาดทุ้มและเคยม่วงปี่พาทย์เป็นของตนเอง ซึ่งได้รับทราบจากลูกหลานว่า แต่ดั้งเดิม เคยเล่นดนตรีอยู่ในวัง และออกมาได้มีครอบครัว ตั้งรกรากถิ่นฐานอยู่ที่หมู่บ้านทำกลอง ตำบลเอกราช อำเภอบ้านแพรก จังหวัดอ่างทอง

ต่อมา กลอง ของนายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ใช้ได้ดีและมีประสิทธิภาพในการร่วมบรรเลงกับเครื่องดนตรีต่างๆ ของวงดนตรีไทยในสมัยนั้น จนเป็นที่รู้จักของนักดนตรีอย่างแพร่หลาย และม่วงดนตรีมาว่าจ้างให้นายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ทำกลองให้กับวงดนตรีของตนเอง จนตนทำกลองเป็นจำนวนมากขึ้นตามความต้องการของวงดนตรีไทย ทำให้นายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ต้องถ่ายทอดวิชาการทำกลองให้กับลูกศิษย์ซึ่งเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์ และศิษย์รุ่นแรกของนายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ คือ นายสวิง โพธิ์ปิน, นายขำ ภูประดิษฐ์, นายกริม ทรัสต์ย,

นายเพลิน เนียมพันธ์, นายไสว อาจดี ซึ่งศิษย์ของนายเพิ่ม ภู่ประดิษฐ์ ทั้ง 5 คน ได้สืบทอดวิชาให้กับลูกหลาน ญาติ พี่น้องของตน และแยกไปประกอบอาชีพการทำทองอย่างแพร่หลาย จนกลายเป็นชุมชนหมู่บ้านทำทอง จึงสามารถกล่าวได้ว่าบรรดาช่างทั้งหมดในหมู่บ้าน ได้รับการถ่ายทอดมาจากนายเพิ่ม ภู่ประดิษฐ์ โดยตรงและเรียนรู้จากศิษย์กลุ่มนี้ รวมทั้งสังเกตแบบครูพักลักจำสืบทอดกันต่อไป

ประวัติคนทำทอง

นายสวิง โพธิปิน

มรณะ 20 เมษายน 2537

นายสวิง โพธิปิน เป็นบุตรชายของ คุณตาเพิ่ม ภู่ประดิษฐ์ ได้สมรสกับนางเจือ โพธิปิน มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งหมด 8 คน ซึ่งบุตรทุกคนได้สืบทอดเจตนารมณ์ของผู้เป็นบิดา คือ ประกอบอาชีพการทำทองกันทุกคน มีฐานะที่มั่นคง

นายสวิง โพธิปิน ได้รับการสืบทอดการทำทองมาจาก คุณตาเพิ่ม ภู่ประดิษฐ์ อย่างใกล้ชิด จึงทำให้ได้เรียนรู้วิชาและเทคนิค การทำทองอย่างมากมาย จากคุณตาเพิ่มจะผลิตทองได้มาตรฐาน และมีความประณีต เรียกว่าเป็นลำดับต้นๆ ฝีมือการทำทองของตำบลเอกราช สืบทอดมาจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ยังมีการทำทองอย่างช่างฝีมือที่เริ่มหาได้ยากในยุคปัจจุบัน นายสวิง โพธิปิน ถือเป็นบ้านแรกที่เริ่มผลิตแท่งกลึงทอง ในสมัยก่อนไม่มีไฟฟ้าต้องใช้คนปั่น เพื่อให้มอเตอร์หมุน จึงจะทำงานได้แต่ต่อมาเมื่อมีไฟฟ้าเข้ามาในหมู่บ้านจึงได้มีมอเตอร์ไฟฟ้าใช้ ทำให้การผลิตทองจึงได้ปริมาณมากขึ้น

นายสวิง โพธิปิน ได้ถ่ายทอดวิชาการทำทอง ให้กับลูกๆ ทั้ง 8 คน ทำให้ทุกคน ประกอบอาชีพทำทอง และยึดอาชีพ จนถึงปัจจุบัน

1. นายสวัสดิ์ โพธิปิน
2. นายสังเวียน โพธิปิน (เสียชีวิต)
3. นางฉวีวรรณ ผอบทอง
4. นายสุวรรณ โพธิปิน
5. นางสมจิตร เพชรหิน
6. นายประจวบ โพธิปิน
7. นางสมใจ โพธิปิน
8. นายประจวบ โพธิปิน

ชื่อร้านจำหน่ายกลองในหมู่บ้านทำกลองตำบลเอกราช

ชื่อร้าน/บ้าน ร้านลูกพ่อสรวง บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 6 ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

ชื่อเจ้าของร้าน นางฉวีวรรณ ผอบทอง โทรศัพท์ 0-3566-1861 , 08-1758-4877

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

1. นายวีระ ผอบทอง
2. นางฉวีวรรณ ผอบทอง

จ้างแรงงานจำนวน 1 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองแซมแป้

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองยาวยาวใหญ่

ชื่อเจ้าของร้าน นายสุวรรณ โพธิ์ปิน บ้านเลขที่ 17/2 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 0-3566-1852 , 08-6135-3239

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองตะโพน
3. กลองเปิงมาง

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองเปิงมาง
เคยออกรายการโทรทัศน์

1. รายการกบนอกกะลา
2. รายการสู้เพื่อแม่
3. รายการกระบี่มือ 1

ชื่อเจ้าของร้าน นางสมจิตร เพ็ชรหิน บ้านเลขที่ 17/1 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 087-3534170
 จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตทดลอง จำนวน 3 คน
 จ้างแรงงานจำนวน 1 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองแซมเป้
2. กลองยาวใหญ่
3. กลองเพล
4. กลองตะโพนมอญ
5. กลองตะโพนไทย

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองแซมเป้

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่สุดในร้าน

กลองโมร็อกโก กระหวัดได้รางวัลที่ 3 ในงานมหกรรมกลองนานาชาติ ครั้งที่ 3

ประวัติความเป็นมา

ทำสืบเนื่องมาจากพ่อแม่ ซึ่งทำมาแต่ดั้งเดิม และสืบทอดมารุ่นลูกรุ่นหลาน สมัยก่อนทำกลองยาว กลองเพล แต่เดิมทำรวมกับพ่อแม่ ต่อมาเมื่อครอบครัวก็แยกออกประกอบอาชีพเป็นของตนเอง และทำมาจนถึงปัจจุบัน ทำส่งขาย ที่กรุงเทพฯ เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช

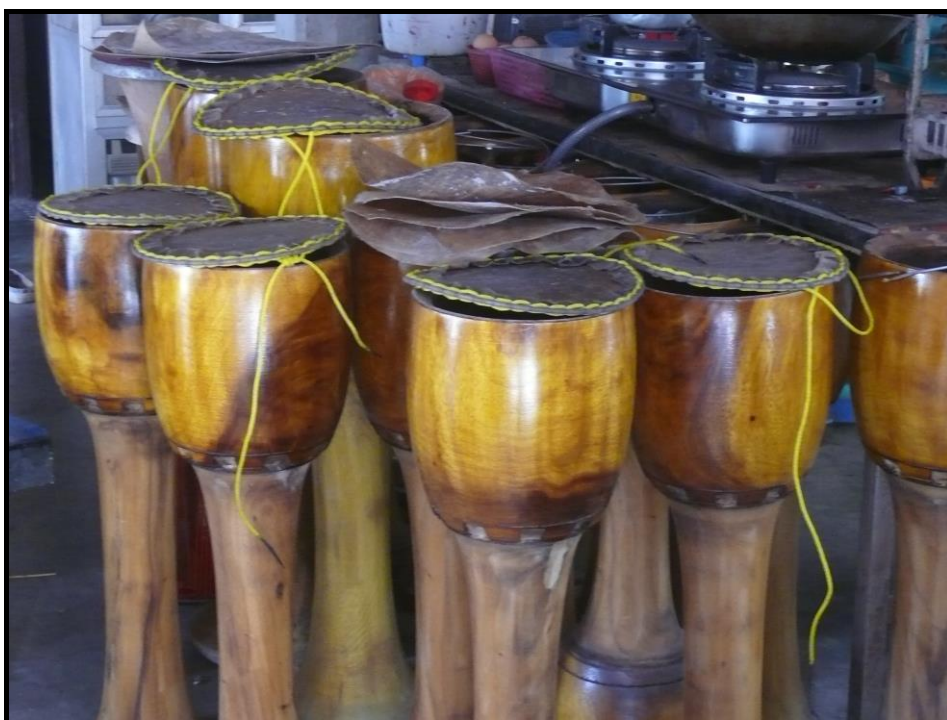

ชื่อเจ้าของร้าน นางสมใจ โพธิ์ปิ่น บ้านเลขที่ 17 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 08-6124-5375
จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 1 คน
ชนิดกลองที่ผลิต

กลองยาว
ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด
กลองยาว

ชื่อเจ้าของร้าน นายประจวบ โพธิ์ปิน บ้านเลขที่ 17/4 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 08-0662-2183

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

1. นายประจวบ โพธิ์ปิน	ทำหน้าที่	กลึง, คว้าน, ชัด
2. นางนันทกานต์ โพธิ์ปิน	ทำหน้าที่	ทาสี, ขึ้นกลอง

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองตุ๊ก
3. กลองทักมโนห์รา (กลองภาคใต้)
4. กลองดีเจมเป้
5. กลองอินโด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

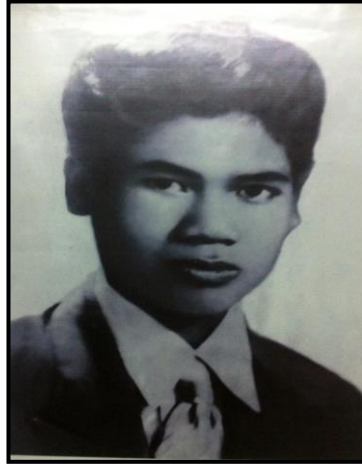
1. กลองทักมโนห์รา (กลองภาคใต้)
2. กลองตุ๊ก
3. กลองดีเจมเป้

ประวัติความเป็นมา

ได้รับแบบหุ่นจากชาวต่างชาติเข้ามา จึงได้ดัดแปลงมาเป็นกลองชนิดต่างๆ หลายชนิด ซึ่งได้รับการตอบรับจากต่างชาติเป็นอย่างดี มีออเดอร์เข้ามาเรื่อยๆ

ประวัติ นายเฟลิน เนียมพันธ์

นายเฟลิน เนียมพันธ์ ซึ่งได้รับการฝึกสอนมาจากนายบุญธรรม ซึ่งเป็นบุตรเขยของนายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ผู้ริเริ่มการผลิตกลองของตำบลเอกราช เมื่อนายเฟลินเริ่มมีฝีมือก็นำมาเครื่องกลองเอง และผลิตกลองจำหน่ายในสถานที่ต่างๆ ในช่วงแรกได้ผลิตกลองยาวและกลองเพล (กลองทัด) ตลาดที่จำหน่าย คือ กรุงเทพฯ โดยเฉพาะในวัง ในตอนนั้น นายชิต เนียมพันธ์ ผู้เป็นลูกชาย อายุได้เพียง 7 ขวบ แต่ก็ได้คลุกคลีกับบิดามาโดยตลอด จนซึมซับการทำกลองมาอย่างเต็มรูปแบบ และเมื่อถึงวัยหนุ่มอายุได้ 25 ปี นายชิต เนียมพันธ์ จึงได้ทำการผลิตกลองแทนบิดาของตน ซึ่งอายุมาก และด้วยนายชิต เป็นคนชอบเรียนรู้ และจะนำเทคนิคใหม่ๆ มาผลิตกลอง และนำรูปแบบใหม่ๆ เข้ามาประกอบในการผลิต จึงทำให้กลองของนายชิต เป็นที่รู้จักของทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งนายชิต เป็นผู้ผลิตกลองได้มาตรฐาน ดังนั้นจะเห็นได้จากนายชิต สามารถค้าขายกลองกับต่างชาติ โดยเฉพาะ ญี่ปุ่น มายาวนานเป็น 10 ปี ด้วยความที่รักษามาตรฐานและต้องผ่านกฎเกณฑ์ที่มากมาย ก่อนที่จะทำการส่งออกไปยังต่างประเทศ

ชื่อร้าน/บ้าน แหล่งกลองเนียมพันธ์ บ้านเลขที่ 71/3 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นายชิต เนียมพันธ์ โทรศัพท์ 0-3566-1380

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

จ้างแรงงานจำนวน 7 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองทัด/กลองเพล
2. กลองยาว
3. กลองญี่ปุ่น

4. กลองทุกชนิด
ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองญี่ปุ่น
2. กลองเพล

นายชิต เนียมพันธ์ มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลเอกราช ผลิตกลองเพลที่ใหญ่ที่สุด และมีกลองต่างชาติอื่นๆ อีกมากมาย นายชิตได้สืบทอดอาชีพนี้ให้กับบุตรสาว ซึ่งได้รับสืบทอดเจตนารมณ์ของบิดาได้เป็นอย่างดี

ชื่อร้าน/บ้าน นายเพย – นางราตรี(แอ๊ด) เนียมพันธ์ บ้านเลขที่ 71/2 หมู่ที่ 6
ชื่อเจ้าของร้าน นายเพย – นางราตรี(แอ๊ด) เนียมพันธ์ โทรศัพท์ 0-3566-1392, 08-9242-9855,
08-9240-2233
จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นางราตรี เนียมพันธ์
2. นางสาวพัชรินทร์ เนียมพันธ์
3. นางสาวสุพัตรา เนียมพันธ์

จ้างแรงงานจำนวน 1 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาวเล็ก
2. กลองแดง
3. กลองตุ๊ก
4. กลองยาวจั่ว
5. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

- กลองยาวเล็ก

เคຍออกรายการโทรทัศน์ อื่นๆ

- เคยลงในหนังสือการไฟฟ้า มาถ่ายทำขั้นตอนและวิธีการทำกลอง

ประวัติความเป็นมา

นายเพย เนียมพันธ์ เดิมมีอาชีพ เกษตรกรรม หลังจากได้สมรสกับนางราตรี เนียมพันธ์ มีบุตรด้วยกัน 3 คน จึงได้เริ่มประกอบอาชีพการทำกลอง โดยได้เรียนรู้การทำกลองมาจาก นายขำ ภูประดิษฐ์ และนายเพลิน เนียมพันธ์ มาประกอบอาชีพการทำกลองมานานถึง 40 กว่าปี จนเกิดเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว แบบเล็กๆ ทำให้ครอบครัวมีรายได้เลี้ยงครอบครัวแบบพออยู่พอกิน ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จนมีความชำนาญและได้สืบทอดวิชาการทำกลองให้กับลูกๆ ได้ ยึดเป็นอาชีพกันมาจนถึงปัจจุบัน

นายเพย เนียมพันธ์ ปัจจุบันนอกจากจะทำกลองแล้วยังได้มีการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์การทำกลองอีกด้วย จำหน่ายให้กับคนทำกลองในทุกบ้าน ในราคาที่เป็นกันเอง ซึ่งเป็นการช่วยเหลือ และลดค่าใช้จ่ายให้กับคนทำกลองได้มาก เพราะจะได้ไม่ต้องเดินทางไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ ในต่างถิ่นไกลๆ

ประวัติ นายกริม ทรสัตย์
เกิด พ.ศ.2470 อายุ 54 ปี
มรณะ 12 ธันวาคม พ.ศ.2527

นายกริม นางทองอยู่ ทรสตัย ซึ่งเป็นบิดามารดาของ นางซัชชาลี เป็นผู้เริ่มต้นทำกลอง โดยทำกลอง ต่อจากนายขำ ภูประดิษฐ์ ซึ่งเป็นบุตรของ นายเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดผลิตกลองของตำบลเอกราช เป็นศิษย์ โดยนายกริม ได้เรียนรู้การทำกลองทุกชนิด ส่งขายโดยทั่วไป ในสมัยก่อนยังไม่มีเครื่องจักรมากนัก ก็จะใช้แรงคนเสียเป็นส่วนใหญ่ จะเป็นแรงงานผู้ชายส่วนใหญ่ก็จะรับงานหนักๆ เช่น กลึงกลอง ฟันหุ่นกลอง ส่วนผู้หญิง ก็จะรับหน้าที่ เจาะกลอง ซึ่งในปัจจุบันจะเป็นเครื่องคว้านกลอง

ชื่อร้าน/บ้าน สยามกลองยาว บ้านเลขที่ 60/1 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของบ้าน นางซัชชาลี คงมัน

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองออมสิน
2. กลองยาวเล็ก

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองออมสิน

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่สุดในร้าน

ประกวดกลองยาวจิว ได้รางวัลที่ 2

เคຍออกรายการโทรทัศน์

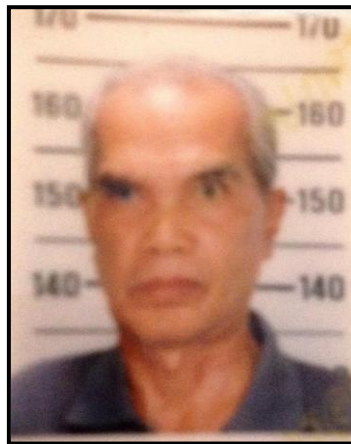
รายการสี่แยกแปลกดี ช่อง 9

ประวัติความเป็นมา

นางซัชชาลี ซึ่งเป็นบุตรสาวคนโต ของนายกริม ก็ได้เรียนรู้การทำกลองในหลายๆ ชนิด มาจากผู้เป็นบิดา จึงนำมาประกอบอาชีพหลักในปัจจุบัน โดยได้สืบทอดต่อให้กับบุตรชาย คือ นายฉัตรชัย คงมัน ได้รับสืบทอดประกอบอาชีพทำกลองต่อจากบิดามารดาของตน กลองส่วนใหญ่ที่ทำในปัจจุบัน คือ กลองออมสิน เป็นกลองที่ผลิตที่บ้านนี้เท่านั้น ผลิตส่งขายไปยังตลาดทั่วไปและต่างประเทศ บ้านของของนายซัชชาลี จะมี

กลองที่เป็นแนวคิดสมัยใหม่ จึงเป็นที่ติดตามของคนรุ่นใหม่ จึงมีรายการโทรทัศน์หลายๆ รายการมาถ่ายทำจึงทำให้บ้านกลองซซซาลี เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายโดยทั่วไป

ประวัต นายชา ภูประดิษฐ์
 ชาะ 22 กันยายน 2477
 มรณะ 17 กรกฎาคม 2554
 รวมอายุ 77 ปี

นายชา ภูประดิษฐ์ เคยเป็นทหารและปลดจากการเป็นทหารเกณฑ์ คุณตาเพิ่มได้สอนวิธีการทำกลองให้กับลุงชำให้กลึงและคว้านกลอง ซึ่งคุณตาเพิ่มและลุงชำไปส่งขายกลองที่ทำได้จากเวียงนครเกษม และได้เรียนรู้จากการใช้เครื่องและเทคนิคการทำกลองมาจากตาเสรีฐ ซึ่งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และมาทำเป็น

เครื่องกลึงกลองและเครื่องคว้านกลอง ณ บ้านเลขที่ 58 หมู่ที่ 6 ตำบลเอกราช อำเภอบำมอ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งกลองใบแรกที่ใช้เครื่องนี้ จะทำเป็นกลองสองหน้า และได้สอนวิธีการให้กับคุณลุงไสว และกำนันยุทธ

ประวัติ

นายไสว อาจดี เกิดวันที่ 10 ธันวาคม

2572 ที่บ้านลาดเค้า หมู่ที่ 6 ตำบลนรสิงห์ อำเภอบำมอ จังหวัดอ่างทอง ได้สมรสกับ นางสาว อาจดี และได้ย้ายเข้ามาประกอบอาชีพ ณ ตำบลเอกราช ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นายไสว อาจดี เดิมมีอาชีพรับจ้าง ประกอบตู้และเครื่องไม้ต่างๆ จึงมีความชำนาญด้านการประกอบไม้ และมีความละเอียด มีฝีมือทางด้านงาน ศิลปะ แต่งงานมาในยุคนั้นไม่เฟื่องฟู นายไสว อาจดี จึงหันเหอาชีพตัวเอง มารับจ้างกลึงกลอง ซึ่งในสมัยนั้น มีผู้ประกอบอาชีพทำกลองอยู่จำนวน ไม่มาก ซึ่ง คุณตาเพิ่ม ภูประดิษฐ์ ได้เป็นผู้ริเริ่มการทำกลอง และได้ตั้งแท่นกลึงให้กับบรรดาลูกๆ ส่วนนายไสว อาจดี ก็ได้ไปรับจ้างกลึงกลอง ให้กับคุณตาเพิ่มและลูกๆ และได้รับการสอนวิชาการทำกลองมาพอสมควร จนเมื่อเก็บทุนได้พอ จึงได้ตั้งแท่นกลึง ประกอบอาชีพทำ กลองอย่างเต็มตัว ในปี พ.ศ.2516 ในช่วงแรกๆ ได้ผลิตกลองยาวเล็ก และกลองยาวใหญ่ เป็นกลองหลักๆ ที่ นำออกขาย ไปขายส่งที่บริเวณวัดมงคลพิตร อุดยธา และขายอยู่ที่บ้าน และมีร้านค้าในกรุงเทพฯ เข้ามาซื้อ แต่ก็ไม่มาก แต่เดิมทำกันเฉพาะในครอบครัวยังไม่ได้จ้างแรงงาน จะมีแค่ นายไสว ซึ่งจะทำหน้าที่ฟันหุ่นกลอง ในสมัยก่อนยังไม่มีเครื่องฟันกลอง ก็จะใช้คนงานคนซุดเนื้อข้างในออกด้วยสิ่ว นายไสวและนางสน อาจดี มี บุตรสาวทั้งหมด 3 คน คนที่หนึ่ง คือ นางสาว เฝ้าพยอม ซึ่งได้สืบทอดเจตนารมณ์ของผู้เป็นพ่อแม่ ประกอบ อาชีพทำกลองมาจนทุกวันนี้ ได้เรียนรู้การประกอบอาชีพทำกลอง คนที่สอง คือ นางทิวา อาจดี ได้ประกอบ

อาชีพทำกลองเช่นเดียวกัน โดยรับทำกลองทุกชนิด และเปิดหน้าร้านขายกลอง โดยขายกลองทั้งปลีกและส่ง เป็นจำนวนมาก คนที่สาม นางกมลวรรณ ปานประดิษฐ์ อาชีพรับราชการ นายไสว อาจดี ได้เสียชีวิตลงด้วยวัย 82 ปี ในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2553 ด้วยโรคมะเร็ง

นายไสว อาจดี ได้ถ่ายทอดการทำกลองให้กับ นายเฉลิม เผ่าพยัคฆ์ ซึ่งเป็นบุตรเขย จนต่อมานายเฉลิม ฯ ได้พัฒนาการทำกลองของตนเองให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยสืบทอดภูมิปัญญามา จากรุ่นบรรพบุรุษ ปัจจุบันนายเฉลิม เผ่าพยัคฆ์ ได้รับตำแหน่งประธานกลุ่มทำกลอง ได้พัฒนาหมู่บ้านทำกลอง ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ได้มีการจัดงานไหว้ครูกลองขึ้นทุกปี โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราชและจังหวัดอ่างทอง ในด้านงบประมาณ จนทำให้ประเพณีการไหว้ครูกลอง มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป และได้นำเผยแพร่ยังสื่อต่างๆ

ชื่อร้าน/บ้าน เฉลิมชัย บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นางถาวร เผ่าพยัคฆ์ โทรศัพท์ 08-9801-9975

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

จ้างแรงงานจำนวน 6 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองรำวง
4. กลองแขก
5. กลองตะโพน
6. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองตะโพน

ชื่อร้าน/บ้าน นางทิวา อาจดี บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นางทิวา อาจดี โทรศัพท์ 0-3566-1935, 08-6131-9114

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

จ้างแรงงานจำนวน 4 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองร่ำวง
4. กลองแขก
5. กลองตะโพน
6. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองยาวคัต กลองตะโพน

ประวัติความเป็นมา

นางทิวา ได้ประกอบอาชีพทำกลอง โดยมี คนงานรับจ้าง จำนวน 5 คน มีการผลิตกลองทุกชนิด เป็นผู้สืบทอดโดยตรงจากบิดา ได้ฝึกการทำกลองมาจนชำนาญ จนสามารถสืบทอดให้คนรุ่นต่อไปได้เป็นอย่างดี

ชื่อร้าน/บ้าน เณลิ้มชัย บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นางวรินทร์ เผ่าพยัฒ โทรศัพท 09-1801-9449

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 1 คน

จ้างแรงงานจำนวน 5 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองร่ำวง
4. กลองแขก
5. กลองตะโพน
6. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองตะโพน

ชื่อร้าน/บ้าน เณลิมชัย บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 6 (ข้างศูนย์หัตถกรรมตำบลเอกราช)
 ชื่อเจ้าของร้าน นางสาวอินทิรา เฝ้าพยัฒ โทรศัพท 08-1927-8251
 จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน
 จ้างแรงงานจำนวน 6 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองร่ำวง
4. กลองแขก
5. กลองตะโพน
6. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองตะโพน

ชื่อร้าน/บ้าน กลองกำนันยุทธ เลขที่ 22 หมู่ที่ 7
 ชื่อเจ้าของร้าน นายยุทธ แสงหิ่งห้อย โทร 08-9243-3987
 จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นายยุทธ แสงหิ่่งห้อย	ทำหน้าที่ ทำทุกอย่าง
2. นายสมยศ แสงหิ่่งห้อย	ทำหน้าที่ ช่วยงานทุกอย่าง
3. นายวีระพร พรหมโณ	ทำหน้าที่ กลิ้ง

จ้างแรงงานจำนวน 1 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองรำวง
3. กลองทัด
4. กลองตะโพนไทย
5. กลองตะโพนมอญ
6. กลองแขก
7. กลองเปิงมาง
8. กลองรำมะนา
9. กลองตุ๊ก
10. กลองสะบัดชัย
11. กลองเจมแป้
12. กลองโพน
13. กลองทอม

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว
2. กลองทัด
3. กลองตะโพน

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่สุดในร้าน

1. รางวัลผู้นำอาชีพก้าวหน้า “รางวัลสิ่งทอง” จากกระทรวงมหาดไทย ปี 2538
2. เกียรติบัตรเชิดชูครูช่างหัตถศิลป์ จากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
3. รางวัล “วัฒนคุณาธร” ผู้ทำคุณประโยชน์ด้านศิลปะ จากกระทรวงวัฒนธรรม ปี 2556
4. เคยลงหนังสือ อสท.และได้รับเลือกทำ สคส.ของจังหวัดอ่างทอง

ประวัติความเป็นมา

- เริ่มจากการเป็นลูกจ้างรับจ้างทำกลอง จนมีความชำนาญจึงเริ่มทำกลองของตนเอง
- ในระยะแรกทำเพียง 2 คน สามี่ – ภรรยา เป็นหัตถกรรมในครัวเรือน ต่อมากิจการดีขึ้นก็จ้างลูกจ้างมาเพิ่ม
- ปัจจุบันสูงอายุจึงทำแค่พอกำลังไม่ได้ขยายกิจการเพิ่มขึ้น

เชิดชูครูช่าง (ศ.ศ.บ.)
 ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
 (องค์การมหาชน)
 ขอเชิดชูครูช่างหัตถศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2555
 ครูยุทธ แสงหิ่ห้อย
 ขอให้รักษากฎมึปัญญางานหัตถศิลป์อันล้ำค่านี้
 และถ่ายทอดสู่ลูกหลานไทยสืบไป

ชื่อร้าน/บ้าน บ้านกลองลุงเหลียม เลขที่ 25/1
 หมู่ที่ 7

ชื่อเจ้าของร้าน นายสนั่น บัวคลี โทรศัพท์
 08-1918-4787

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นายสนั่น บัวคลี	ทำหน้าที่	ทำเสียงแต่งหนัง
2. นางภักตร์ บัวคลีตระกูล	ทำหน้าที่	ทัวไป
3. นายชมาพล ชุ่มชูศาสตร์	ทำหน้าที่	สาวกลอง ลองกลอง

จ้างแรงงานจำนวน 2 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองแขกคั้เสียง

2. กลองตะโพนไทย
3. กลองตะโพนมอญ
4. กลองสองหน้า
5. กลองตะโพน
6. กลองทัด (กลองเพล)
7. กลองยาว
8. กลองโพนมโหรี
9. กลองโพนชาตรี
10. กลองรำมะนามโหรี
11. กลองบันได

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองแขก
2. กลองตะโพนไทย
3. กลองตะโพนมอญ
4. กลองสองหน้า
5. กลองทัด (กลองเพล)
6. เครื่องหนังชนิดอื่น ๆ

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

กลองแขกไม้ประดู่คู่เล็กแต่เสียงสามารถขึ้นงานประชันวงดนตรีไทย และได้นำไปตีถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ทุ่งมะขามหย่อง

เคยอดการรายการโทรทัศน์

1. รายการไทยเทห์	เมื่อ	พ.ศ.2556
2. รายการด้วยพระบารมีข้อความประชาสัมพันธ์	เมื่อ	พ.ศ.2557

ประวัติความเป็นมา

นายสนั่น บัวคลี (ลุงเหลียม) เป็นคนตำบลเอกราช หมู่ที่ 6 โดยกำเนิดเติบโตมากับหมู่บ้านทำกลอง แต่เดิมไม่ได้ประกอบอาชีพทำกลอง แต่ได้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จนได้สมรสกับนางสำลี บัวคลี และมีธิดาด้วยกัน 1 คน คือ นางภัสสร บัวคลี

ลุงเหลียม ได้เรียนรู้การทำกลองมาจากหลายๆ คน และด้วยความเป็นคนใฝ่รู้ ช่างซักถาม จึงทำให้ได้รับการถ่ายทอดวิชาการทำกลองโดยไม่รู้ตัว ทำให้มีความชำนาญในกลองหลายๆชนิด มีฝีมือประณีตคนหนึ่งในตำบลเอกราช การทำกลองของลุงเหลียม มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และได้ฝึกฝนถ่ายทอดให้กับบุตรสาว ได้ยึดอาชีพการทำกลองเป็นอาชีพหลัก เลี้ยงดูครอบครัว และส่งเสียลูกจนเรียนจบปริญญาตรี และได้นำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมา พัฒนาอาชีพ การทำกลองของตน และยึดมั่นในอาชีพการทำกลอง โดยไม่ไปประกอบอาชีพอื่น เพื่อจะเป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ของบิดาสืบต่อไป

ปัจจุบันลุงเหลียม ได้รับการยกย่องให้เป็นปราชญ์การทำกลองของตำบลเอกราช ได้แนะนำวิธีการทำกลองให้กับรุ่นลูกหลาน และผู้มาเยี่ยมชมหมู่บ้านทำกลอง เพื่อเผยแพร่ความรู้การทำกลองไปยังสื่อต่างๆ ทั่วไป อยู่เป็นประจำ จนทำให้หมู่บ้านทำกลองเป็นรู้จักของคนทั่วไป

ประวัติกำนันหงส์ฟ้า หยดย้อย
 ชาตะ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2483
 มตะ 3 มกราคม พ.ศ.2538
 สิริรวมอายุ 54 ปี
 ประวัติ

นายหงส์ฟ้า หยดย้อย เกิดวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2483 ที่บ้านปากน้ำ ตำบลเอกราช อำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง เป็นบุตรนายแผน นางเย็น หยดย้อย ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 63/2 หมู่ที่ 6 ตำบลเอกราช อำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง โทร (035) 661260 อาชีพ ทำนาและทำกลอง หน้าที่การทำงาน ในปัจจุบัน กำนันตำบลเอกราช อำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง

การศึกษา

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนวัดโบสถ์วรดิตถ์ อำเภอบำโมก จังหวัดอ่างทอง

- อายุ 13 ปี เริ่มเรียนฝึกหัดดนตรีไทย โดยเริ่มจากตีฆ้องใหญ่ ผู้ฝึกสอน คือ อาจารย์แสวง ตรีนิตย
- อายุ 18 ปี เริ่มฝึกหัดลิเก

ประวัติการทำงาน

- ฝึกอาชีพเล่นดนตรีไทยกับวงปี่พาทย์ จากอายุ 13 ปี ถึงอายุ 18 ปี
- เป็นนักแสดงลิเกอยู่กับคณะจันทร์แรมตลอดมา
- ปี พ.ศ.2530 รับตำแหน่งกำนันตำบลเอกราช
- อายุ 37 ปี เริ่มทำกลองชนิดต่าง ๆ ติดต่อกันมา และทำกลองได้ทุกชนิด
- ส่งเสริมให้ชาวบ้านทำกลอง จนคนในหมู่บ้านมีอาชีพทำกลองขายเพิ่มรายได้และเป็นที่รู้จักของชาวไทยทั่วประเทศ ดังตอนหนึ่งของคำขวัญจังหวัดอ่างทองที่ว่า “ถิ่นฐานทำกลอง”

ผลงานดีเด่น

จากการที่มีนิสัยส่วนตัวของ นายหงส์ฟ้า หดย้อย เป็นคนช่างคิด ช่างทำ ช่างสังเกต จึงทำให้เป็นผู้มีความสามารถในการประดิษฐ์กลองได้ทุกชนิด รู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องในการปรับปรุงการผลิต ทำให้กลองมีคุณภาพดีได้รับความเชื่อถือทั่วไป ได้ยึดคติที่ว่า “กลองดีต้องเสียงดี”

เป็นผู้ไม่ปิดบังความรู้ จะเป็นวิทยากรแนะนำอาชีพการทำกลองให้ลูกบ้าน และรับเชิญไปบรรยายพิเศษตามสถานที่ต่างๆ ตลอดจนไปสาธิตการทำกลองทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

เกียรติคุณที่เคยได้รับ

- ปี พ.ศ.2511 ได้รับรางวัลจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- ปี พ.ศ.2526 ได้รับรางวัลที่ 1 ในการประกวดผลิตภัณฑ์ด้านศิลปาชีพ
- ปี พ.ศ.2532 ได้รับคัดเลือกเป็นกำนันดีเด่นของอำเภอบำโมก และเป็นอันดับ 2 ของจังหวัดอ่างทอง
- ปี พ.ศ.2533 ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นผู้มีความดีเด่นด้านวัฒนธรรม (การทำกลอง)
- ปี พ.ศ.2537 ได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เดินทางไปสาธิตและเผยแพร่ผลงานการทำกลองของสถาบันสมิทโซเนียน กรุงวอชิง ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม 2537 – 12 สิงหาคม 2537

ปริมาณและคุณภาพของผลงานรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ

จากผลงานการทำกลองของ กำนันหงส์ฟ้า หดย้อย เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ผลงานของกำนันได้เผยแพร่ดังนี้

เผยแพร่ทางโทรทัศน์

- รายการน้ำพุกน้ำแรง
- รายการเกมเปิดโลก

- รายการตามไปดู
- รายการซีพีจรวงเท้า
- รายการภาษาสโมสร
- สารคดีโทรทัศน์ จากประเทศญี่ปุ่น
- สารคดีโทรทัศน์ จากประเทศมาเลเซีย
- เผยแพร่ทางสื่อวารสาร และหนังสือพิมพ์
- วารสาร อ.ส.ท.
- วารสารสารคดี
- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- การสาธิตและวิทยากรการทำกลอง
- ร่วมสาธิตและจำหน่ายในงานมหกรรมกลองวัฒนธรรมพื้นบ้านทุกครั้ง
- สาธิตที่สวนสยามสวนชมอาเขต สวนอัมพร และศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
- คุณภาพของกลองทุกชนิดเป็นที่เชื่อถือ โดยส่งขายที่ร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์นารายณ์
ภักดิ์ วงดนตรีไทย ของ อาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร วงดนตรีไทย ของ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- เคยทำกลองมอบให้นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
- ร่วมเผยแพร่ผลงาน ในพิธีเปิดงานปรีณรงค์วัฒนธรรมไทย ปี 2537 ณ ศูนย์วัฒนธรรม
แห่งประเทศไทย

ชื่อเจ้าของร้าน นางทองลั่น หดย้อย บ้านเลขที่ 63/5 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 0-3566-1260
ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาวใหญ่
2. กลองยาวเล็ก

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองยาวใหญ่และกลองยาวเล็ก

ชื่อร้าน/บ้าน นางลอง เกตุแจ่ม บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 6
ชื่อเจ้าของร้าน นางลอง เกตุแจ่ม โทรศัพท์ 08-1899-5077
จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 4 คน
จ้างแรงงานจำนวน 4 คน
ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองเพล
3. กลองร้าว

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองเพล กลองยาว

เคຍออกรายการโทรทัศน์

1. รายการหนึ่งสมองสองมือ ช่อง 7
2. รายการเก้าแก็ใหญ่ให้ไปตั้งตัว ช่อง 9
3. รายการคำรณ

ประวัติความเป็นมา

สืบเนื่องจาก กำนันหงส์ฟ้า หดย้อย เป็นผู้ริเริ่มทำกลอง เนื่องจากกำนันหงส์ฟ้าเป็นลิเก จึงได้ชินกับเครื่องดนตรีไทยและระนาด และได้ฝึกทำกลองหลาย ๆ ชนิด เพื่อนำไปใช้ในวงปี่พาทย์และคณะลิเกของตนเอง แล้วได้ประกอบอาชีพทำกลองเรื่อยมา สืบทอดต่อมาถึงลูกหลานและครอบครัวจนถึงปัจจุบัน กลองที่ทำในยุคแรกๆ ของกำนันหงส์ฟ้า คือกลองเพล กลองยาว กลองตะโพนไทย กลองแขก กำนันหงส์ฟ้าได้เป็นผู้บุกเบิกการนำออกรายการโทรทัศน์ ซึ่งในยุคที่กำนันหงส์ฟ้ายังมีชีวิตอยู่จะเป็นยุคเฟื่องฟู เป็นยุคของทำกลองก็ว่าได้ และได้ผลิตกลองยาวใหญ่ที่สุดในโลกขึ้นไว้ ในอนุชนรุ่นหลังได้เห็นเป็นที่ระลึกอยู่จนถึงทุกวันนี้ หลังจากที่ยกานันได้เสียชีวิตลง นางลอง เกตุแจ่ม ซึ่งเป็นคนในครอบครัวได้สืบทอดต่อเจตนารมณ์ของกำนันเป็นอย่างดี ได้ผลิตกลองสืบเนื่องต่อมาจนถึงปัจจุบัน เป็นร้านหนึ่งที่มีผู้สนใจเข้าชมและยอดจำหน่าย อยู่ในลำดับต้นๆ ของหมู่บ้านทำกลองตำบลเอกราช มีคนงานมากมาย และได้ผันตัวเองเปลี่ยนอาชีพมาประกอบอาชีพทำกลองสมัยก่อนไม่มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังขายดี เนื่องจากได้ทำออกรายการโทรทัศน์ รายการไม่ลองไม่รู้ ของเด่นดกประดัง และรายการกระเจกหักด้าน และกลองสมัยก่อนไม่ได้ราคาแพงเหมือนสมัยนี้

ชื่อร้าน/บ้าน กลองกำนันหงส์ฟ้า เลขที่ 47 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นางสาวสุพรรณิ หยดย้อย โทรศัพท์ 08-1720-7562

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

1. นายฉลอง หยดย้อย	ทำหน้าที่	ผลิตกลอง
2. นางสาวสุพรรณิ หยดย้อย	ทำหน้าที่	ผลิตกลอง

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองทัด
2. กลองยาว
3. กลองยาวเล็ก

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองทัดและกลองยาว

ประวัติความเป็นมา

กลองกำนันหงส์ฟ้า (ฉลอง) เริ่มเปิดร้านเมื่อประมาณ 16 ปี โดยแยกมาจากกำนันหงส์ฟ้าที่เริ่มผลิตและจำหน่ายกลองมาตั้งแต่อายุ 37 ปี เริ่มทำกลองชนิดต่างๆ และทำกลองได้ทุกชนิด ปัจจุบันกำนันหงส์ฟ้าหยดย่อย เสียชีวิตลูกๆ จึงแยกตัวมาทำกลอง และเปิดร้านของตัวเอง

ชื่อร้าน/บ้าน กลองกำนันหงส์ฟ้า บ้านเลขที่ 63/4 หมู่ที่ 6
 ชื่อเจ้าของร้าน นายจำเรียง หดย้อย โทรศัพท์ 0-3566-1875
 จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

1. นายจำเรียง หดย้อย ทำหน้าที่ ผลิตและจำหน่าย
2. นางพิมพ์พร หดย้อย ทำหน้าที่ ผลิตและจำหน่าย

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองเพล
2. กลองยาว
3. กลองทอม

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

กลองเพลและกลองยาว

เคຍออกรายการโทรทัศน์

รายการหลงกรุง

อื่นๆ

อื่นๆ อีกมากมาย โทรทัศน์ทุกช่อง

ประวัติความเป็นมา

เริ่มต้นทำกลอง คือ กำนันหงส์ฟ้า หดย้อย ได้ทำมาประมาณ 50 ปี เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ในการทำกลอง และท่านได้เสียชีวิตลงไป เมื่อปี 2538 และข้าพเจ้า ได้สืบทอดการทำกลองต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ชื่อร้าน/บ้าน ร้านบำรุง กลองยาว เลขที่ 71 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นางบำรุง ทับทิมใหญ่ โทรศัพท์ 08-9089-1222, 08-9900-8911

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นางสมพิศ อุ่นอารมย์	ทำหน้าที่	ซ่อมกลอง ทาสี ขึ้นกลอง
2. น.ส.เมย์รี จันทรตา	ทำหน้าที่	ทาสี ขึ้นกลอง ข่ายกลองหน้าบ้าน
3. นายสมเกียรติ จันทรตา	ทำหน้าที่	จัดสินค้า ส่งสินค้า ติดต่อกู้ค้า

จ้างแรงงานจำนวน 3 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองร้าว
3. กลองทัดหรือกลองเพล
4. กลองตุ้ม
5. กลองบันเตาะ
6. กลองโตนจ๊ว
7. กลองแดง

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว
2. กลองร้าว
3. กลองบันเตาะ
4. กลองโตน

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

ไปออกบูธกับอุตสาหกรรมจังหวัดอ่างทอง พัฒนาชุมชนจังหวัดอ่างทอง พาณิชย์จังหวัดอ่างทอง
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดสุพรรณบุรี ที่เมืองทองธานี
เคยอดการรายการโทรทัศน์

ช่อง 3,5,7,9, TPS

ประวัติความเป็นมา

ทำมาตั้งแต่รุ่นตายาย และได้ทำต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ทำกลองมาตั้งแต่ นางบำรุง อายุ 14 ปี จนทุกวันนี้ นางบำรุง อายุ 59 ปี ก็ยังทำอาชีพทำกลองอยู่เพราะรักอาชีพนี้ กลองคือชีวิต ชีวิตคือกลอง

ชื่อร้าน/บ้าน ร้านบำรุงกลองยาว บ้านเลขที่ 96 หมู่ที่ 6

ชื่อเจ้าของร้าน นายสมเกียรติ จันทร์ตา โทรศัพท์ 08-9900-8911

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 5 คน

1. นางบำรุง ทับทิมใหญ่	ทำหน้าที่ Support คณงาน
2. นางสาวชล จันทร์ตา	ทำหน้าที่ เก็บรายละเอียดการทำกลอง
3. นายรณ อุ่นอารมย์	ทำหน้าที่ คว้านกลอง
4. นางสาวสมจิตร อุ่นอารมย์	ทำหน้าที่ พนักงานขัดกลอง
5. นางสมพิศ อุ่นอารมย์	ทำหน้าที่ พนักงานรายวัน

จ้างแรงงานจำนวน 5 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองโพน
3. กลองแดง
4. กลองตุ๊ก
5. กลองรำมะนา
6. กลองบันไดเตาะ
7. กลองเพล
8. กลองรำวง
9. กลองปองแปง
10. กลองบังไก้
11. กลองทอม
12. กลองตุ๋นโซว, กลองจ๊ว

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

- กลองยาว

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

- กลองที่ย่อขนาดจากของจริง ลงมาเล็กๆ เพื่อเป็นของขวัญของฝาก

เคຍออกรายการโทรทัศน์

1. รายการ PBS
2. รายการปลายฟ้า
3. รายการไทยเที่ยวไทย

ประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาของร้านบำรุงกลองยาว เมื่อ 40 ปีที่แล้ว พ่อกับแม่ ก็คือ แม่บำรุง ได้เริ่มมาเป็นลูกจ้างทำกลองที่บ้านนี้ แต่ก่อนเครื่องมือยังไม่ทันสมัยแบบนี้ คนสมัยก่อนทำกลองด้วยความยากลำบาก จนแม่บำรุงเริ่มเก็บเกี่ยวประสบการณ์มากกว่า 20 ปี จึงเริ่มขยับขยายมาทำเองที่บ้านเป็นธุรกิจครอบครัว จนมาถึงรุ่นลูกก็ได้ต่อยอดการทำกลองมาจนถึงปัจจุบัน

ชื่อเจ้าของร้าน นางคะนิง สีเทียนสุข บ้านเลขที่ 55/2 หมู่ที่ 6 โทรศัพท์ 08-6100-3443
จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

1. นายสนั่น สีเทียนสุข
2. นางคะนิง สีเทียนสุข

ทำหน้าที่
ทำหน้าที่

ทำกลอง
ทำกลอง

จ้างแรงงานจำนวน 3 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว
2. กลองร้าว
3. กลองรำมะนาอีสาน
4. กลองยาวเล็ก
5. กลองทัด (กลองเพล)
6. กลองทุกชนิด

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาวใหญ่
2. กลองยาวเล็ก

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

กลองยาวและหนังกลอง

เคยออกรายการโทรทัศน์

รายการกบนอกกะลา

ประวัติความเป็นมา

นายสนั่นและนางคะนิง สีเทียนสุข ได้รับการถ่ายทอดการทำกลอง จากบิดาคือ นายพัน ทยดย้อย ซึ่งก่อนหน้านั้นก็จะรับจ้างทำกลองขนาดเล็กๆ เช่น กลองยาว กลองทัด และก็ได้ซื้อเครื่องกลึงและเครื่องตัดเลื่อยยนต์ และได้ส่งของรับ งานชิ้นแรกได้รับงานจากจังหวัดขอนแก่นเป็นกลองยาวขนาดเล็กและได้ปรับปรุงวิธีการทำกลองมาเรื่อยๆ และได้เริ่มทำกลองเมื่ออายุ 21 ปี และพัฒนาฝีมือมาเรื่อยๆ

ชื่อร้าน/บ้าน นางสมควร สระน้อย เลขที่ 26/2 หมู่ที่ 3

ชื่อเจ้าของร้าน นางสมควร สระน้อย โทรศัพท์ 0-3566-1915

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นายสำรวย สระน้อย	ทำหน้าที่ กลึงกลอง
2. นางลัดดา สระน้อย	ทำหน้าที่ เย็บหนัง
3. นางสมควร สระน้อย	ทำหน้าที่ ทำตัว
4. นางสาวริต รัตนเนตร์	ทำหน้าที่ ทำตัว

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองทัด (กลองเพล)
2. กลองยาวใหญ่

เคຍออกรายการโทรทัศน์

รายการกบนอกกะลา

ประวัติความเป็นมา

คุณป้าสมควรได้เริ่มจากการเป็นลูกจ้างในบ้านป้าเฉลียงและลุงข้าซึ่งเป็นลูกของคุณตาเพิ่ม และต่อมาป้าสมควรเห็นว่าทางบ้านไม่มีอาชีพใดเป็นหลักนอกจากการทำนา จึงได้สอนวิธีการทำกลองให้กับลูกในบ้านและออกมารับทำกลองเอง

ชื่อบ้าน นายสมพิศ พึ่งพา เลขที่ 26/3 หมู่ที่ 3

ชื่อเจ้าของร้าน นายสมพิศ พึ่งพา โทรศัพท์ 08-6129-8426

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 2 คน

2. นายสมพิศ พึ่งพา

3. นางลำดวน พึ่งพา

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองตะโพนมอญ
2. กลองตะโพนไทย
3. กลองเปิงมาง
4. กลองยาว
5. กลองแขก
6. กลองโพน
7. กลองรำมะนา
8. กลองสองหน้า
9. กลองทัด (กลองเพล)

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

รับจ้างขึ้นกลองทุกชนิด

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

ทำกลองได้ทุกชนิด ที่ใช้ในวงปี่พาทย์ เทียบเสียงเป็น และตีกลองเป็น

ประวัติความเป็นมา

ก้านหงส์ฟ้าเป็นน้ำของนายสมพิศ พิงพา ซึ่งได้ถ่ายทอดการทำกลองจากการรับจ้างกลึงกลอง
เจาะกลองและพัฒนาฝีมือมาจนสามารถผลิตชิ้นงานส่งลูกค้าได้จนถึงปัจจุบัน

ชื่อร้าน/บ้าน นางลัดดา สระน้อย เลขที่ 26/2 หมู่ที่ 3

ชื่อเจ้าของบ้าน นางลัดดา สระน้อย โทรศัพท์ 0-3566-1915

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 3 คน

1. นายสำรวย สระน้อย ทำหน้าที่ กลึงกลอง
2. นางลัดดา สระน้อย ทำหน้าที่ เย็บหนัง

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองทัด (กลองเพล)
2. กลองยาวใหญ่

เคยออกรายการโทรทัศน์

รายการกบนอกกะลา

ประวัติความเป็นมา

เมื่อแรกรับจ้างเจาะกลอง ต่อมาใช้เครื่องผลิตแทนก็เลยต้องหันมาทำกลองเป็นอาชีพหลักของ
ครอบครัว ทำมาจนถึงปัจจุบันนี้

ชื่อร้าน/บ้าน นายอนันต์ มาโพธิ์ชัย กลองยาว บ้านเลขที่ 20/1 หมู่ที่ 7

ชื่อเจ้าของร้าน นายอนันต์ มาโพธิ์ชัย โทรศัพท์ 08-9905-4274

จำนวนสมาชิกในบ้านที่ผลิตกลอง จำนวน 4 คน

1. นายอนันต์ มาโพธิ์ชัย ทำหน้าที่ กลึงกลอง, คว้านกลอง
2. นางลำภู มาโพธิ์ชัย ทำหน้าที่ ขึ้นเชือก ขึ้นหนังตกแต่ง
3. นายภิรมย์ วรพุด ทำหน้าที่ กลึงกลอง
4. นางสาวมาเรียม เอี่ยมสะอาด ทำหน้าที่ ขึ้นหนังขึ้นเชือกตกแต่ง

จ้างแรงงานจำนวน 3 คน

ชนิดกลองที่ผลิต

1. กลองยาว หน้า 4 – 12
2. กลองอินโด หน้า 5 – 6
3. กลองแอฟริกา หน้า 4 – 9
4. กลองร้าว
5. กลองบันเดาะ
6. กลองรำมะนา

ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด

1. กลองยาว หน้า 8 – 12 คัดเสียง
2. กลองอินโด หน้า 5 – 6
3. กลองแอฟริกา หน้า 4 – 9

รางวัลแห่งความภูมิใจ/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ที่สุดในร้าน

กลองแอฟริกา หน้า 4 – 9

เคຍออกรายการโทรทัศน์

1. รายการยิ้มสยาม พ.ศ.2556
2. รายการไทยเที่ยวไทย พ.ศ.2556

ประวัติความเป็นมา

นายหยด วรพุด บิดาของ นางลำภู มาโพธิ์ชัย เป็นผู้ริเริ่มสอนการทำกลอง นายอนันต์ มาโพธิ์ชัย ก็ลองทำลองผลิตลองถูกอยู่สักพัก ก็เริ่มทำกลองเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา เริ่มลงทุน เครื่องกลึงโดยใช้มอเตอร์ 3 แรง เป็นเครื่องจักรเล็กๆ และใช้วัสดุที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น ต่อมาเริ่มขายดีมีร้านส่งและมีลูกค้า 2 – 3 ราย ก็ได้ขยายกิจการโดย เพิ่มเครื่องกลึงอีก 1 เครื่อง โดยใช้มอเตอร์ 3 แรงเท่าเดิม แต่ใช้ไม้ที่เป็นส่วนประกอบที่ใหญ่กว่าเดิม ทำให้สามารถกลึงกลองหน้าใหญ่ขึ้น และลงทุนซื้อเครื่องคว้าน เพื่อจะได้เพิ่มกำลังการผลิตได้ ไม่ต้องเสียเวลา ไปจ้างแรงงานที่อื่น

นายอนันต์ มาโพธิ์ชัย เริ่มผลิตกลองนานาชนิดมาเป็นเวลา 10 กว่าปีมาแล้ว ผลงานที่น่าภูมิใจ คือ กลองยาวมีเสียงดังไพเราะ มีโรงเรียนจำนวนมากมาสั่งทำกลอง เช่น โรงเรียนบ้านประอา จังหวัดจันทบุรี, โรงเรียนไทยรัฐวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ และร้านส่งอยู่ที่ตลาดสวนจตุจักร กลองอินโด และกลองแอฟริกา สิ่งที่น่าเชื่อถือของร้าน อยู่ที่มีความรับผิดชอบ และดูแลบริการหลังการขายเป็นกันเองและราคาย่อมเยา

วิวัฒนาการของกลอง

การทำกลองที่บ้านปากน้ำ ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

กลองที่ชาวบ้านผลิตมีหลายชนิดและหลายขนาดด้วยกัน ในสมัยก่อนอาจจะทำเพื่อเป็นเครื่องดนตรีเพียงอย่างเดียว แต่ในปัจจุบันกลายเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่ผลิตเพื่อเป็นของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวอีกด้วย การทำกลองของชาวบ้านปากน้ำ จึงขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดเป็นเกณฑ์ กลองยาวเป็นกลองที่มีการผลิตมากที่สุด นอกจากนั้นก็เป็นกลองขนาดเล็กเป็นของที่ระลึก กลองทัด กลองแขก ตะโพน โทน รำมะนา เป็นต้น บางครั้งก็มีผู้สั่งทำกลองชาติพิเศษ ซึ่งจะเป็นการว่าจ้างเป็นครั้งคราวไป ขึ้นตอนและวิธีการทำกลองแต่ละชนิด มีวิธีคล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดเพราะกลองแต่ละชนิดมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกันออกไป วิธีการทำกลองจึงไม่เหมือนกันทุกขั้นตอนเสียทีเดียว กลองที่ชาวบ้านปากน้ำผลิตในปัจจุบันซึ่งเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมยามว่างจากการทำนา ได้แก่ กลองยาว กลองทัด กลองแขก กลองชาติรี หรือกลองตุ๊ก ตะโพนไทย รำมะนา กลองเพลขนาดตามแต่ผู้ว่าจ้างต้องการ และกลองขนาดเล็กเป็นสินค้าที่ระลึก โดยมีการทำกลองยาวมากที่สุด นอกจากนั้นยังรับทำกลองที่มีผู้ว่าจ้างเป็นพิเศษทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นกลองไทยหรือกลองสากลชนิดต่างๆ

สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำกลอง

ทำให้เกิดความลำบากในการผลิตและคุณภาพของกลองลดต่ำลง มีเหตุผลหลายประการ เช่น การหาไม้มาทำกลอง เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ไม้ที่ใช้ทำส่วนใหญ่ คือ ไม้ฉำฉา จากต้นก้ามปูและหาได้ยากขึ้นทุกวัน ต้องเหมารถไปรับซื้อกันถึงจังหวัดไกลๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น สร้างปัญหาให้ชาวบ้านปากน้ำอย่างที่สุด ความชื้นในอากาศ เช่น ในฤดูฝน ฤดูหนาวช่วงเช้าหรือช่วงเย็น ทำให้เกิดผลเสียในกระบวนการทำกลอง ต้องเสียเวลาในการตากกลองมาก และทำให้หนังกลองหย่อนลง ยิ่งฝนตกมากเท่าใด การผลิตกลองก็เป็นไปช้ามาก แต่ความชื้นในอากาศช่วงเช้าเป็นสิ่งที่ดีเช่นกัน ในการขึ้นหน้ากลองทัดตอนเช้าหนังจะขยายตัวเต็มที่ พอในช่วงบ่ายหนังจะหดตัวลงทำให้หน้ากลองตึง ความชื้นเช่นนี้ทำให้กลองมีคุณภาพดี แสงแดด การตากแดด เพื่อให้เนื้อกลองแห้งสนิท เป็นขั้นตอนที่ไม่สามารถข้ามไปได้ เพราะการตากแดดจะทำให้เนื้อที่ไม่สามารถข้ามไปได้ เพราะการตากแดดจะทำให้เนื้อไม้อยู่ตัวไม่หดหรือขยาย เวลาขึ้นทำให้ไม่มีปัญหาหน้ากลองหย่อน ดังนั้น ในช่วงฤดูฝน การทำกลองจึงมีอุปสรรคมาก ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงพักการทำกลองไปทำนามากกว่า

อุปกรณ์ในการทำกลอง

ก่อนที่จะมาเป็นตัวกลอง จะต้องผ่านขั้นตอนการผลิตหลายวิธี เครื่องมือและอุปกรณ์ซึ่งนำมาประกอบเป็นตัวกลองมีอยู่มากมาย และกลองชนิดต่างๆ ก็มักจะใช้ตีพอสสมควร และตัดได้โดยไม่ผิดกฎหมายไม้ที่นิยมนำมาทำกลองมากที่สุดในขณะนี้ คือ ไม้ฉำฉาจากต้นก้ามปู ชาวบ้านจะเหมารถไปรับซื้อตามจังหวัดใกล้เคียงหรือในพื้นที่ที่ไกลออกไป ในกรณีที่ขาดแคลนไม้ ปัญหาเรื่องไม้ที่จะนำมาผลิตกลองเป็นปัญหาใหญ่มาโดยตลอด เพราะต้องตระเวนหาไม้ที่ถูกต้องทั้ง เพราะกีดขวางการสร้างถนน สิ่งก่อสร้างต่างๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่หาง่ายนัก ทำให้ค่าใช้จ่ายแพงมากขึ้นตามไปด้วย การเลือกไม้ที่นำมาใช้ทำกลอง มีหลักเกณฑ์ คือ เป็นไม้ที่โตเต็มที่แล้ว ลำต้นกลมไม่โค้งงอ ไม่มีโพรงขนาดใหญ่และไม่มีตาไม้ในเนื้อไม้มาก จึงจะสามารถนำมาเจาะกลึงได้อย่างสะดวก และได้กลองที่มีคุณภาพดี

1. หนึ่ง ใช้ในการชิงขึ้นหน้ากลองโดยมีการใช้หนังสัตว์หลายชนิดด้วยกัน หนังแต่ละชนิดจะมีการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลองแต่ละชนิดจะมีการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลองแต่ละประเภท เช่น กลองที่ตีด้วยไม้ก็ควรใช้หนังที่หนากว่ากลองที่ตีด้วยมือ หนังที่นำมาใช้แบ่งออกเป็น หนังสำหรับชิงทำหน้ากลอง ต้องตัดเป็นกลมตามขนาดของหน้ากลอง หนังสำหรับทำสายปรับแรงเสียงเรียกว่า “หนังเรียด” ต้องตัดหนังเป็นเส้นยาวๆ กว้างประมาณ 1 ซม. แล้วขัดให้เป็นมันเพื่อความสวยงาม หนังสัตว์ที่นำมาใช้ชิงขึ้นหน้ากลองนำมาจากหนังของสัตว์ชนิดต่างๆ ได้แก่ หนังวัว เป็นหนังที่นิยมนำมาใช้มากที่สุด เนื่องจากเป็นหนังที่บาง ราคาไม่แพงมาก และหาได้ง่าย นิยมใช้สำหรับกลองที่ใช้มือตี เช่น กลองยาว โทน รำมะนา การหาแหล่งหนังวัวนี้ ชาวบ้านนิยมสั่งหนังจากโรงงานฆ่าสัตว์ในแถบกรุงเทพมหานคร หนังควาย เนื่องจากเป็นหนังที่ค่อนข้างหนา จึงทำให้มีความทนทานเป็นพิเศษเหมาะสำหรับใช้ทำกลองที่ต้องใช้ไม้ตี เช่น กลองทัดหรือกลองเพลที่ใช้บอกสัญญาณตามวัด เสียงกลองจากหนังควายจะมีเสียงทึบและไม่ทุ้มเท่าหนังวัวคุณภาพของหนังควายจึงด้อยกว่าหนังวัว ราคาจึงถูกกว่าด้วย หนังงู การทำกลองจากหนังงู จัดว่าเป็นหนังที่ให้เสียงไพเราะมากที่สุด นิยมทำกันเฉพาะกลองขนาดเล็กหนังงูมีราคาแพงมากใช้ดูแลพอสมควรและงูหลาม ตัวหนึ่งใช้ทำกลองที่ทำจากหนังงูมีราคาแพงและต้องสั่งทำกันพิเศษจริงๆ หนังแพะ ในสมัยก่อนมีการนำหนังแพะมาชิงทำหน้ากลองกันมาก และใช้เฉพาะกลองที่ต้องการเสียงดี แต่ในปัจจุบันหนังแพะค่อนข้างหายาก จึงไม่นิยมใช้หนังแพะทำหน้ากลองอีกต่อไป
2. เครื่องคว้านหรือเครื่องเจาะรูกลอง เป็นเครื่องจักรใช้มอเตอร์ไฟฟ้าขนาดค่อนข้างใหญ่ และมีราคาแพง ใช้สำหรับเจาะคว้านเนื้อไม้ในตัวหุ่นกลองให้ทะลุถึงกันทั้งสองด้าน

ในสมัยก่อนเมื่อยังไม่มีเครื่องจักรก็ใช้แรงงานคนขุดเจาะ เช่น เดียวกับการขุดเรือในปัจจุบัน หากบ้านใดไม่มีเครื่องคว้านนี้ต้องใช้แรงงานคนขุดเจาะอยู่บ้าง อย่างไรก็ตามก็ต้องใช้วิธีอื่นๆ ช่วยด้วย เช่น หากเป็นคลองขนาดใหญ่ ต้องใช้การสูบน้ำ เผาเนื้อไม้ข้างในก่อนที่นำมาเจาะอีกครั้งหนึ่ง

3. เครื่องกลึงกลอง เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับขัดแต่งกลองให้ได้รูปร่างและรูปทรงตามที่ต้องการ หลังจากการถากกลองโดยใช้ขวานให้เป็นรูปร่างอย่างคร่าวๆ แล้ว เครื่องกลึงกลองแบบแรกใช้เท้าถีบโดยมีคนถีบคนหนึ่ง และคนขัดฝนอีกคนหนึ่ง ซึ่งจะเปลืองแรงและเวลามาก ภายหลังได้ดัดแปลงมาเป็นเครื่องกลึงแบบไฟฟ้า ขนาดของเครื่องไม่ใหญ่นัก ที่เครื่องจะมีเหล็กยึดตัวกลองให้ติดกับเครื่อง เมื่อเริ่มกลึงกลอง กลองจะ หมุนไปด้วย ผู้กลึงก็จะใช้ชะแลงขนาดเล็กปลายแหลม กดลงบนเนื้อไม้ กลึงจนได้รูปร่างที่ต้องการ ราคาเครื่องกลึงกลองจะถูกกว่าเครื่องคว้านมาก ดังนั้น ชาวบ้านที่ทำกลองรายย่อยๆ จึงมีกันเกือบทุกบ้าน แต่การคว้านหรือเจาะรูกลองจะต้องไปจ้างผู้ทำกลองรายใหญ่ทำอีกต่อหนึ่ง
4. แส้ ใช้สำหรับตอกหนังหน้ากลองด้านข้าง ให้ติดอยู่กับตัวกลอง มีลักษณะคล้ายตะปู แต่มีหัวกลมมนใหญ่ ในสมัยก่อนแส้จะทำจากกระดูกสัตว์ งาช้าง หรือไม้ไผ่ลำแก่ๆ ซึ่งทำได้ยากและใช้เวลามาก ในปัจจุบันจึงหันมานิยมใช้แส้อะลูมิเนียมแทน ราคาค่อนข้างถูกและทำได้สะดวกรวดเร็วกว่า
5. สาแหรก คือ แป้นไม้ มีเหล็กช่วยดึง สำหรับขึ้นหน้ากลองให้ตึง และขึ้นหน้ากลองที่มีขนาดใหญ่
6. เครื่องลอนขน หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “เต่าฟู” เป็นเครื่องสำหรับเผาเส้นไม้ เพื่อให้ผิวกลองเรียบขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาขัดเพียงอย่างเดียว
7. มีดขุดหนัง ลักษณะเป็นแผ่นเหล็กแบนๆ ปลายโค้งงอเป็นด้ามจับ ขนาดยาว 6 นิ้ว กว้าง 3 นิ้ว ใช้สำหรับขุดหนังให้บางก่อนที่จะนำมาขึ้นหน้ากลอง เพราะจะทำให้ได้กลองที่มีเสียงไพเราะขึ้น
8. ชะแลง เป็นเหล็กท่อนปลายแหลมขนาดต่างๆ ใช้สำหรับกลึงกลองให้ได้รูปร่างที่ต้องการ
9. ค้อนและสิ่ว ใช้สำหรับเจาะรูกลอง
10. ขวาน ใช้ถากท่อนไม้ให้เป็นรูปร่างกลองอย่างคร่าวๆ
11. สว่าน เป็นเครื่องมือผ่อนแรงในการเจาะรูกลอง เพราะจะใช้สว่านเจาะเนื้อไม้ก่อนแล้วจึงใช้สิ่วเจาะตาม และยังใช้เจาะรูรอบปากกลองทัดก่อนตอกแส้ยึดหนังหน้ากลอง
12. กระจดาขทราย ใช้สำหรับขัดผิวกลองให้เรียบ
13. ดินสอพอง ใช้ผสมกับน้ำทาที่ผิวกลอง เพื่อให้เนื้อกลองเรียบขึ้น
14. แลคเกอร์หรือน้ำมันขัดเงาชนิดต่างๆ ใช้ทาที่ผิวกลองให้ขึ้นเงา ให้สวยงามมากขึ้น
15. ยากันมอดและปลวก ใช้ใส่เข้าไปในตัวกลองก่อนขึ้นหน้ากลอง ซึ่งใช้กับไม้บางชนิด เช่น ไม้ฉำฉา เป็นต้น

แม้จะมีกลองอยู่หลายชนิดและหลายขนาด แต่ขั้นตอนและวิธีการทำกลองโดยหลักใหญ่ๆ แล้วคล้ายคลึงกัน แบ่งออกได้ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. การสร้างหุ่นกลอง หรือการสร้างตัวกลอง ต้องเลือกขนาดของไม้ให้เหมาะสมกับขนาดและชนิดของกลองที่ต้องการ นำไม้มาเลื่อยให้ได้ขนาดของกลองแต่ละชนิดแล้วใช้ขวานตากให้เป็นรูปร่างกลองอย่างคร่าวๆ จึงนำมากลึงด้วยเครื่องกลึงให้ได้รูปร่างและขนาดที่ต้องการ
2. การเจาะรูกลอง คือ การคว้านเนื้อไม้ข้างในตัวกลองออก วิธีการทำจะต้องใช้สว่านเจาะเป็นรูก่อนเพื่อความสะดวก แล้วจึงใช้สิ่ว ค้อน เจาะตาม และจะต้องเจาะให้ทะลุตลอดทั้งใบ โดยให้เหลือความหนาของตัวกลองไม่เกิน 1 นิ้ว หรือมากกว่านี้กรณีที่เป็นกลองขนาดใหญ่ หากบ้านใดที่มีการใช้เครื่องคว้านหรือเครื่องเจาะรูกลอง ก็ไม่ต้องใช้แรงงานคน ใช้สิ่ว ใช้ค้อน ซึ่งเป็นการประหยัดทั้งแรงงานและเวลาไปได้มากทีเดียว แต่การทำกลองตัดไม้ไม่สามารถใช้สิ่ว ใช้ค้อนเจาะรูได้ และหากใช้เครื่องจักรก็ต้องเป็นขนาดใหญ่ ซึ่งมีเพียงน้อยรายเท่านั้นที่ทำได้ การเจาะรูกลองตัดหรือกลองเพลขนาดใหญ่จึงต้องใช้วิธีสูบลม เริ่มจากการใช้สว่านและสิ่งเจาะให้เป็นโพรงเล็กนัยก่อน แล้วจึงสูบลมไฟไม่ต้องแรงมากนัก ให้เนื้อไม้กลายเป็นถ่านในระหว่างเผาก็ต้องหมั่นพลิกกลองไปมาทั้งสองด้าน ซึ่งจะใช้เวลาราว 2 – 3 สัปดาห์ หลังจากนั้นจึงใช้สิ่วตกแต่งความเรียบร้อยของผิวด้านใน
3. ตากแดด หลังจากทำหุ่นกลองและเจาะรูกลองแล้ว ต้องนำไม้ที่ทำกลองมาตากแดด จนกว่าเนื้อไม้จะแห้งสนิท เพราะถ้าตากแดดไม่นานพอ เมื่อขึ้นหนังหน้ากลองแล้วเนื้อไม้ที่ไม่แห้งจะหดตัวลงเรื่อยๆ หนังหน้ากลองที่ขึ้นไว้แล้วจะหย่อนตามลงด้วยทำให้เสียงกลองเพี้ยน ต้องนำมาขึ้นหน้ากลองใหม่ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก กลองโดยทั่วไปใช้เวลาตากแดดประมาณ 1 สัปดาห์ แต่สำหรับกลองขนาดใหญ่ ต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 1 เดือน การใช้เวลาตากแดดขึ้นอยู่กับขนาดของกลองแต่ละขนาด
4. การขัดผิว กลองที่ผ่านการตากแดดจนแห้งสนิทแล้ว ต้องทำให้เสี้ยนและขนไม้หลุดออก โดยใช้ที่ลนขนหรือเตาฟู่ ลนจนผิวไม้เรียบ ใช้กระดาษทรายขัดอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ผิวเรียบยิ่งขึ้น หลังจากนั้นก็จะใช้ดินสอพองผสมกับน้ำมันมาทาให้ทั่วตัวกลอง เพื่อให้เนื้อดินสอพองแทรกเข้าไปในเนื้อไม้ที่ขรุขระ แล้วเอาไปตากแดดให้แห้งสนิท ขัดผิวให้เรียบยิ่งขึ้นด้วยกระดาษทรายอีกครั้งหนึ่ง
5. ทาสีและใส่ยากันมอด ปลวก เมื่อตกแต่งผิวจนเรียบดีแล้ว จึงนำมาทาสีหรือทาน้ำมันขัดเงาชนิดต่างๆ เพื่อให้เกิดความมันวาวและสวยงามยิ่งขึ้น และก่อนที่จะขึ้นหน้ากลอง ต้องใส่ยากันมอดปลวกเข้าไปด้านในตัวกลองก่อน เพื่อให้กลองมีอายุการใช้งานยาวนาน
6. การขึ้นหน้ากลอง เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด และต้องใช้เวลาานาน ต้องมีความพิถีพิถัน เสียงกลองจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับขั้นตอนการขึ้นหน้ากลองนี้เอง โดยปกติแล้วผู้ที่คลุกคลีอยู่กับวงปี่พาทย์และเครื่องดนตรี จะมีความชำนาญพิเศษในการขึ้นหน้ากลองดีกว่าผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเสียงกลองเป็นพื้นฐานมาก่อน กลองแต่ละชนิด จะมีการขึ้นหน้ากลองที่แตกต่างกัน มีรายละเอียดและแยกได้ดังต่อไปนี้ กลองยาว การขึ้นหน้ากลองยาวต้องใช้หนังวัว เพราะเป็นหนังที่บาง กลองยาวใช้มือตีและต้องการเสียงที่ทุ้ม นุ่ม ขึ้นแรก คือ ต้องตัดหนังให้เป็นวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางราว 2 นิ้ว แล้วนำไปแช่น้ำไว้ประมาณ 1 วัน เพื่อให้หนังนิ่มจึงนำมาชุดขนและหนังให้บางลงและต้องชุดรอบๆ ให้บางกว่าบริเวณศูนย์กลาง หลังจากนั้น นำหนังไปตากแดดให้แห้ง เจาะรูที่ขอบให้มีระยะห่างกันราว 1 ซม.เพื่อไว้สำหรับร้อยหนังที่เรียกว่าใส่ละมานสำหรับโยงสายหนังปรับแรงเสียง นำหนังไปแช่น้ำให้นิ่มอีกครั้งหนึ่ง แล้วเอาขดลวดที่มีขนาดเท่ากับหน้ากลอง 1 ขด และขนาดเท่ากับคอกกลอง 1 ขด ใช้สำหรับเป็นตัวยึดของสายโยงปรับแรงเสียง นำขดลวดมาครอบหน้ากลองแล้วพันด้วยหนังหุ้มขดลวด รอจนหนังหน้ากลองแห้งสนิท แล้วใช้เชือกไนลอนหรือในสมัยก่อนใช้หนังเป็นเส้นเล็กๆ เรียกว่า “ใส่ละมาน” ร้อยในรูหนังหน้ากลองให้เป็นปมสำหรับร้อยสายโยงปรับแรงเสียงในภายหลัง ใช้ขดลวดอีกขดหนึ่งครอบที่คอกกลองด้านล่าง แล้วโยงสายปรับแรงเสียงสลับ

ไปมาระหว่างคอกลองกับหน้ากลอง ในระหว่างนี้ต้องพรมน้ำลงบนหนังให้นิ่มก่อน แล้วตีให้ตึงที่สุด จึงร้อยสายปรับแรงเสียง บริเวณที่ผิวหน้า ในสมัยก่อนจะใช้รักทาที่บริเวณจุดกึ่งกลางเพื่อให้เป็นที่หมายในการตี และติดข้าวสุกบดผสมขี้เถ้าเพื่อช่วยให้เสียงกลองดีขึ้น ปัจจุบัน รักมีราคาแพง จึงหันมาใช้สีดำทาที่บริเวณกึ่งกลางของกลองแทน

ขั้นตอนการทำกลอง

ท่อนไม้

กลึงกลอง

เจาะร่องกลอง

คว้านกลอง

ลาวกกลอง

ขัดกลอง

แต่งรอยตำหนิ (โป้วกลอง)

ตก

ขัดตกแต่งรอยตำหนิ

าน้ำมัน

ท

ตัดหนัง

เย็บหนัง

โค้งลวด

ขึ้นหนังกลอง

สาวกลอง

เขียนหน้ากลอง

ใส่ผ้ากลอง

ประเภทของกลอง

กลองแต่ละชนิด

1. กลองทัด
มีกี่ขนาด

ขนาดหน้าตั้งแต่หน้า 14 นิ้วขึ้นไป ถึงขนาดหน้าใหญ่สุดที่เคยทำอยู่ในหมู่บ้านทำกลอง คือ หน้าใหญ่ที่สุดประมาณ 45 นิ้ว

ราคาแต่ละขนาด

14 นิ้ว ราคาคู่ละ 4,000 บาท	19 นิ้ว 5,000 บาท	24 นิ้ว 10,000 บาท
15 นิ้ว ราคาคู่ละ 5,000 บาท	20 นิ้ว 6,000 บาท	25 นิ้ว 11,000 บาท
16 นิ้ว ราคาคู่ละ 6,000 บาท	21 นิ้ว 7,000 บาท	26 นิ้ว 12,000 บาท
17 นิ้ว ราคาคู่ละ 7,000 บาท	22 นิ้ว 8,000 บาท	
18 นิ้ว ราคาคู่ละ 8,000 บาท	23 นิ้ว 9,000 บาท	

ใช้ในงาน

กลองทัด เป็นกลองสองหน้าขนาดใหญ่ ขึ้นหน้าทั้งสองข้างด้วยหนังวัวหรือหนังควาย ตีด้วยหมุด หุ่นกลองทำจากไม้เนื้อแข็ง กลึงคว้านข้างในจนเป็นโพรง ป่องตรงกลางนิดหน่อยหมุดที่ตีหนังเรียกว่าแส้ ทำด้วยไม้หรืองาหรือกระดูกสัตว์ตรงกลางหุ่น กลองมีห่วงสำหรับแขวน เรียกว่า หูระวัง กลองทัดมีขนาดหน้ากว้างเท่ากันทั้งสองข้าง วัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ประมาณ 46 ซม ตัวกลองยาวประมาณ 41 ซม กลองทัดมี 2 ลูก ลูกที่มีเสียงสูง ดัง ตุ่ม เรียกว่า ตัวผู้ และ ลูกที่มีเสียงต่ำตีดัง ต่อม เรียกว่า ตัวเมีย ใช้ไม้ตี 1 คู่ มีขนาดยาวประมาณ 54 ซม กลองทัดใช้บรรเลงในวงปี่พาทย์ โดยเล่นคู่กับตะโพน

ตลาดส่ง

วัดและตามลูกค้าส่ง

ประวัติ

กลองทัด เป็นกลองสองหน้าที่มีขนาดหน้ากลองเท่ากัน กลองทัดเป็นกลองที่ใช้ไม้ตี จึงต้องใช้หนังควายเท่านั้น ขั้นตอนในการขึ้นหน้ากลอง คือต้องตัดหนังให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่าหน้ากลองประมาณ 3 นิ้ว แล้วนำไปแช่น้ำไว้ราว 2 วัน 2 คืน เพื่อให้หนังนุ่ม จนสามารถขูดให้บางลงได้ จากนั้นนำกลองไปวางบนแป้นหมอนใช้หนังที่นุ่มนี้หุ้มลงบนหน้ากลองแล้วดึงขอบให้ตึงโดยใช้ตะขอเหล็กเกี่ยวกับแป้นหมอนทิ้งไว้ให้หนังขยายตัวเต็มที่ทุกเช้าจะต้องขยับเกลียวตะขอให้ตึงขึ้นทุกวันแล้วใช้ค้อนที่หุ้มด้วยผ้าทุบหน้ากลองทุกวัน รวมแล้วกว่า 30 ครั้ง เพื่อให้เสียงดี ทำเช่นนี้ประมาณ 3 - 4 วัน ใช้สว่านเจาะรูรอบๆ ปากกลอง ในระยะห่างตามสมควร แล้วตอกแส้ ซึ่งทำด้วยไม้หรืออะลูมิเนียมเข้าไปตามรูนั้นเป็นการยึดหน้าหน้ากลอง จากนั้นจึงเปลี่ยนไปขึ้นหน้ากลองอีกด้านหนึ่งด้วยวิธีเดียวกัน แล้วตัดแต่งขอบหน้าหน้ากลองทั้งสองให้สวยงามใช้สีดำหรือรักทาที่บริเวณศูนย์กลางของกลองจึงเสร็จขั้นตอนการขึ้นหน้ากลองทัด

2. กลองตุ้ม

มีกี่ขนาด

มีตั้งแต่ 7 นิ้ว

8 นิ้ว

9 นิ้ว

10 นิ้ว

11 นิ้ว

ราคาแต่ละขนาด

7 นิ้ว ราคา 700 บาท

8 นิ้ว ราคา 900 – 1,000 บาท

9 นิ้ว ราคา 1,200 บาท

ใช้ในงาน

งานรื่นเริงต่างๆ เช่น ละคร หนังตะลุง หรือโชว์ต่างๆ

วัสดุอุปกรณ์

ไม้ หนัง และเส้น

ขั้นตอนการผลิต

ตลาดส่ง โดยมากจะสั่งชื่อน้อยมาก โดยมากจะมีขายหน้าร้าน

ประวัติ

เป็นดนตรีพื้นบ้านที่ใช้แสดงในหนังตะลุง เป็นหนึ่งใน 5 ชิ้นเครื่องห้า มีอายุราวประมาณ 500 ปี กลองตุ้มมีหน้าที่ตีกำกับจังหวะสอดคล้องรับกันกับโทนชาตรี การตีคล้ายคลึงกับกลองทัดแต่มีขนาดเล็กกว่า สาเหตุที่เรียกว่า “กลองตุ้ม” คือเรียกตามเสียงของกลอง เพราะเวลาตีจะมีเสียงดัง ตุ้มๆ หน้ากลองขึ้นด้วยหนังทั้งสองหน้าตึงด้วยหมุด กลางตัวกลองด้านหนึ่งมีห่วงสำหรับแขวน กลองชาตรีหรือกลองตุ้มหรือกลองปาที่เป็นกลองชนิดเดียวกับกลองทัด แต่มีขนาดเล็กกว่ามาก การขึ้นหน้ากลองชาตรี ทำเช่นเดียวกับกลองทัดทุกอย่าง

3. กลองแขก

ใช้ในงาน

วงปี่พาทย์ไทย – มอญ หรือ ในการชกมวย

วัสดุอุปกรณ์

ไม้ หนัง

ขั้นตอนการผลิต

กลองแขก ขั้นตอนการขึ้นหน้ากลอง คือ ตัดหนังให้มีขนาดความกว้าง เส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่าหน้ากลองประมาณ 8 นิ้ว แล้วจึงนำไปแช่น้ำ ขูดขนและหนังให้บางลง นำไม้มาทำเป็นกรอบวงกลม สำหรับครอบหน้ากลอง ให้มีขนาดกว้างพอที่จะครอบหน้ากลองได้ แล้วใช้หนังที่แช่น้ำ หุ้มรอบกรอบไว้ตลอดทั้งอัน ตึงทิ้งไว้ให้แห้งเพื่อให้เป็นโครงหน้ากลอง แล้วนำมาเจาะรูที่ริมขอบหนัง เพื่อโยงสายหนังปรับแรงเสียงทั้งสองด้าน ดึงสายโยงให้ตึงที่สุดจึงเรียบร้อย

ประวัติ

กลองแขกหรือกลองคู่ เป็นกลองทรงกระบอกซึ่งหนังสองหน้าเช่นกัน แต่มีสองใบ รวมเป็นหนึ่งคู่ ใบที่เสียงสูงเรียกว่า กลองแขกตัวผู้ใบที่เสียงต่ำกว่าเรียกว่า กลองแขกตัวเมีย ใช้ผู้บรรเลงสองคน โดยวางกลองบนตักมือตีติดสลับกันตามรูปแบบเฉพาะของจังหวะเพลงซึ่งเรียกว่า “หน้าทับ” สันนิษฐานว่า กลองแขกมาจากขวา เดิมใช้บรรเลงร่วมกับ “ปี่ขวา” เรียกว่า “วงปี่ขวากลองแขก” ซึ่งใช้ในกระบวนแห่หน้าเสด็จพระราชดำเนิน เช่น กระบวนพยุหยาตราทั้งทางบกและทางน้ำ รวมทั้งในการประกอบกรรการอ่าวจรดกระบี่ กระบอง ต่อยมวยหรือแม้กระทั่งวงบัวลอยและปี่พาทย์นางหงส์ที่ใช้

กลองแขกในวง

ประโคนศัพ ปัจจุบันนิยมใช้ปี่พาทย์

4. .กลองตะโพนไทย

มีกี่ขนาด

ส่วนมากจะผลิตตั้งแต่ขนาด 7 8 9 นิ้วขึ้นไป

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 7 นิ้ว 7,500 บาท

หน้า 8 นิ้ว 8,500 บาท

หน้า 9 นิ้ว 9,500 บาท

ใช้ในงาน

ใช้ในวงปี่พาทย์

ตลาดส่ง

ส่งทั่วไปแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

ตะโพนไทย เป็นกลองที่มี 2 หน้าแต่ละหน้าจะมีเสียงต่างกัน หน้าเล็กจะมีเสียงแหลมและหน้า กว้างจะมีเสียงทุ้ม การขึ้นหน้ากลอง ทำโดยตดหนังให้มีขนาดกว้างกว่าหน้ากลองราว 2 นิ้ว นำไปแช่น้ำประมาณ 1 วัน เพื่อให้หนังนิ่ม แล้วจึงชุบขนและหนังให้บางลง จากนั้นนำไปตากแดดให้แห้ง แล้วเจาะรูบริเวณขอบให้มีระยะห่างประมาณ 1 ซม. สำหรับร้อยหนัง ทำขดลวดให้มีขนาดพอครอบหน้ากลองได้ แล้วพันขดลวดด้วยหนัง จึงนำมาครอบหน้ากลองตดหนังให้ตึงและทิ้งหนังให้แห้ง หน้ากลองที่แห้งนี้นำมาร้อยด้วยหนังที่ทำเป็นเส้นเกลียวตรงที่ได้เจาะไว้ แล้วใช้หนังเรียดมาร้อยกับหน้ากลองทั้งสองด้าน โยงเรียงไปจนมองไม่เห็นหุ่นหรือตัวกลอง ซึ่งต้องตดหนังให้ตึงไปตลอดเวลาด้วย จากนั้นใช้หนังเรียดที่โยงไปมานี้ พันรอบอกกลางตัวกลอง เรียกว่า “รัดอก” เพื่อความสวยงามและทำหูสำหรับหิ้วด้านบนบริเวณนี้ด้วย

ประวัติตะโพนไทย เป็นเครื่องดนตรีที่ซึงด้วยหนัง ตัวตะโพนทำด้วยไม้สักหรือไม้ขนุน เรียกว่า หุ่น ชุดแต่งให้เป็นโพรงภายใน ขึ้นหนัง 2 หน้า ตึงด้วยสายหนังโยงเร้งเสียงเรียกว่า หนังเรียด หน้าใหญ่มีความกว้างประมาณ 25 ซม เรียกว่า หน้าเท่ง ติดหน้าด้วยข้าวสุกบดผสมกับขี้เถ้าเพื่อถ่วงเสียง อีกหน้าหนึ่งเล็กกว่ามีขนาดประมาณ 22 ซม เรียกว่า หน้ามัด ตัวกลองยาวประมาณ 48 ซม รอบ ๆ ขอบหนังที่ขึ้นหน้า ถักด้วยหนังที่ตีเกลียวเป็นเส้นเล็กๆ เรียกว่า ไส้ละมาน แล้วจึงเอาหนังเรียดร้อยในช่วงของไส้ละมานทั้งสองข้าง โยงเรียงไปโดยรอบจนมองไม่เห็นไม้หุ่น มีหนังพันตรงกลางเรียกว่า รัดอก ข้างบนรัดอกทำเป็นหูหิ้วและมีเท้ารองให้ ตัวตะโพนวางนอนอยู่บนเท้า ใช้ฝ่ามือซ้ายขวาตีได้ทั้งสองหน้า ใช้สำหรับบรรเลงผสมอยู่ในวงปี่พาทย์ ทำหน้าที่กำกับจังหวะหน้าทับต่าง ๆ

ตะโพนนี้ ถือเป็นบรมครูทางดุริยางคศิลป์ นับว่าพระประโคนธรรพ เป็นครูตะโพน เมื่อจะเริ่มการบรรเลง จะต้องนำดอกไม้ธูปเทียน บูชาตะโพนก่อนทุกครั้ง และถือเป็นประเพณีสืบต่อกันมา เหตุที่ต้องกราบไหว้บูชาก็ เพราะ ตะโพนเป็นเครื่องดนตรีที่บรรเลงร่วมกับ สังข์ บัณเฑาะว์ และ มโหระทึก ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประจำองค์ ของเทพเจ้า และสมมุติเทพ ดังนี้คือ สังข์ประจำพระองค์พระนารายณ์ และพระอินทร์ บัณเฑาะว์ ประจำองค์ พระอิศวร มโหระทึก เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบพระอิศริยยศองค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งถือเป็นสมมุติเทพ ส่วนตะโพนนั้นเป็นกลองที่พระคเณศได้เป็นผู้ตีเป็นคนแรก ดังนั้น ตะโพนเมื่อนำมาร่วมบรรเลงในวงปี่พาทย์ จึง ถือเป็นบรมครู และทำหน้าที่กำกับหน้าทับต่างๆทั้งหมด

กลองตะโพน คือตะโพนที่นำมาตีแบบกลองทัด กลองตะโพนใช้ตะโพน 2 ลูก เสียงสูงและเสียงต่ำแล้วนำมา ตั้งขึ้นแบบกลองทัด ใช้ไม้ระนาดนมเป็นไม้ตี ใช้เล่นในวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ นอกจากนี้ยังใช้แทนกลองทัดใน วงปี่พาทย์ไม้นวมเมื่อบรรเลงภายในอาคาร เพื่อไม่ให้เสียงดังเกินไป

มีกี่ขนาด

ขนาด 14 นิ้ว ถึง 22 นิ้ว

ราคาแต่ละขนาด

ราคา 14 นิ้ว ราคา 1,400 บาท หรือตามขนาดของหน้ากลอง

ใช้ในงาน

งานลิเก ลำตัด

วัสดุอุปกรณ์

ไม้ หนักร เชือก ลวด (ทำเหมือนกลองโทน)

ตลาดส่ง

แล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

เป็นกลองซึ่งหน้าเดียว หน้ากลอง ยานผายออก ทุ่นกลองรูปร่างคล้ายขามกะละมัง หรือ ขามอ่าง สันนิษฐานว่าได้แบบอย่างมาจากเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งของมลายู ที่เรียกว่า “เรบานา” ที่นำเข้ามาแพร่หลายในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่เดิมใช้ประกอบการร้อง ซึ่งไทยได้แบบอย่างมาจากชาวต่อมาใช้ประกอบการเล่นลำตัดและลิเก ในการประกอบการเล่นลำตัดนั้นจะใช้รำมะนาที่ลูกก็ได้ โดยให้คนตีนั่งล้อมเป็นวงและเป็นลูกคู่ร้องไปด้วย รำมะนามีสองชนิด คือ รำมะนาสำหรับวงมโหรี และรำมะนาสำหรับวงลำตัด รำมะนา การขึ้นหน้ากลอง รำมะนาทำเช่นเดียวกับกลองชนิดอื่นๆ ชนิดของหนังควรใช้หนังแพะ เพราะมีความบาง เหนียว และนุ่ม เสียงจึงไพเราะ แต่ก็สามารถใช้หนังวัวแทนได้ ตัดหนังให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่าหน้ากลองราว 2 นิ้ว นำไปแช่น้ำประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วจึงชุบน้ำและขยี้ให้บางลง แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง เจาะรูที่ขอบโดยรอบเพื่อร้อยไส้ละมาน นำขดลวดมาครอบลงบนหน้ากลองที่ฐานใช้ลวดตอกให้ติดกับตัวกลอง แล้วใช้เส้นโยงปรับแรงเสียงระหว่างหน้ากลองกับขดลวดที่ตอกไว้กับฐานกลองให้ตึงแล้วโยงสายไปมาระหว่างหน้ากลองและฐานกลอง ใส่หวายเส้นเล็กๆ เข้าไปตามขอบปากกลองกันหน้ากลองหย่อน แล้วใช้ลวดตอกที่ฐานติดไว้ขดลวดกันหน้ากลองหย่อนเช่นเดียวกัน ขั้นตอนและวิธีการทำกลองมีการถ่ายทอดเทคนิคการทำกันทั่วทั้งหมู่บ้านปากน้ำ จึงมีผู้ผลิตกลองเป็นจำนวนมาก ทั้งที่รับจ้างทำบางขั้นตอน และที่เป็นเจ้าของกิจการรายใหญ่ การทำกลองให้มีเสียงดี เทคนิคและวิธีการทำขึ้นอยู่กับความชำนาญ พื้นฐานความรู้ทางด้านดนตรีไทยผู้ที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ จึงสามารถทำกลองได้ดีกว่าผู้อื่น และมีลูกค้าประจำมากกว่าผู้อื่น

6. กลอง เปิงมาง

มีกี่ขนาด

มี 7 ขนาด ขนาดของทุ่นกลองจะลดหลั่นกันไป

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 9 ถึง 7 นิ้ว ราคาถูกละ 1,000 บาท ถ้าเป็นชุดๆละ 7,500 – 8,000 บาท

ใช้ในงาน

ใช้บรรเลงในวงปี่พาทย์มอญ

(คอก)

วัสดุอุปกรณ์

1. นำกลองที่ได้ตามขนาดมาทาน้ำมัน
2. นำมาขึ้นโดยใช้หนังที่ขัดแล้วเป็นเส้นๆ มาขึ้น

ตลาดส่ง

ส่งขายทั่วไปแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

เปิงมาง หรือ เปิงมางคอก เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง แต่เดิมเป็นเครื่องดนตรีของชาวมอญ ใช้ตีหยอกล้อกับตะโพนมอญ มีลักษณะเป็นกลองขนาดต่างกัน 7 ลูกผูกเป็นราวในชุดเดียวกัน เรียงจากใหญ่ไปหาเล็ก ตัวกลองซึ่งด้วยหนังสองหน้า ขึ้นหน้าด้วยหนังเรียดโยงสายเร้งหนังหน้ากลองเป็นแนวยาวตลอด เวลาบรรเลงต้องตีด้วยสูกบดผสมซี่เก้า คอกเปิงมางทำเป็นรั้ว 3 ชั้นติดต่อกัน มีตะขอแขวนลูกเปิงเป็นระยะ คอกเป็นรูปเกือบครึ่งวงกลม เปิงมางคอกใช้บรรเลงในวงปี่พาทย์มอญ

7. กลองสะบัดชัย

มีกี่ขนาด

ตั้งแต่หน้า 14 นิ้วขึ้นไป จนถึงลูกค้าสั่งมา

ราคาแต่ละขนาด

ราคาเท่าหน้า 14 นิ้ว 4,000 บาท

ใช้ในงาน

ใช้ในงานเปิดงานและงานพิธีการต่างๆที่เป็นงานรื่นเริง

ตลาดส่ง

ส่งขายทั่วไปแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

กลองสะบัดชัย กลองสะบัดชัย เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านล้านนาอย่างหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันมักจะพบเห็นในขบวนแห่ หรืองานแสดงศิลปะพื้นบ้านโดยทั่วไป ลีลาในการตีมีลักษณะโลดโผน เร้าใจ มีการใช้อวัยวะหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ศอก เข่า ศีรษะ ประกอบในการตีด้วย ทำให้

การแสดงการตีกลองสะบัดชัยเป็นที่ประทับใจของ ผู้คนที่ได้ชม จนเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบัน บทบาทของกลองสะบัดชัย อาจกล่าวได้ว่า การตีกลองสะบัดชัย เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ได้นำชื่อเสียงทางด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านสู่ ล้านนา และบทบาทของกลองสะบัดชัยจึงอยู่ในฐานะ การแสดงในงานวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น งานขันโตก งานพิธี ต้อนรับแขกเมือง และขบวนแห่ ฯลฯ แต่ในโอกาสในการใช้กลองสะบัดชัยแต่เดิมจนถึงปัจจุบันยังมีอีกหลายประการ ซึ่งมีหลักฐาน ปรากฏ ในวรรณคดีต่าง ๆ มากมาย สรุปได้ดังนี้ 1. ใช้ตีบอกสัญญาณ การใช้กลองสะบัดชัยตีบอก สัญญาณนั้นมีหลายลักษณะ ดังนี้ 1.1 สัญญาณโจมตีข้าศึก ในตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ฉบับวัด พระงาม ผูกที่ 2 กล่าวถึงสมัยพระญามัง ราย ตอนขุนครามรบพระญาเบิกที่เมืองเชลางค์ ขุนคราม แต่งกลให้ขุนเมืองเซริงเป็นปีกขวา ขุนเมืองฝางเป็นปีก ซ้าย ยกพลเข้าโจมตี กล่าวว่า “เจ้าขุน ครามแต่งกลเล็กอันนี้ แล้วก็หื้อสัญญาณรพลเคาะคล้องโย้ง (ฆ้อง) ตีกลองชัย ยกสกุลโยธาเข้าชูชน พระญาเบิก ยู่ขึ้นมานั้นแล” กลองชัยในที่นี้คือ กลองสะบัดชัยนั่นเอง เพราะในบริบทที่ ใกล้เคียงกันนี้มีค ำว่า “สะบัดชัย” ตีคู่กับฆ้อง อยู่ด้วย กล่าวคือในตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ฉบับ เดียวกันผูกที่ 4 สมัย พระญาสามฝั่งแกนครองเมืองเชียงใหม่ พระญาลุ่มฟ้าห้อยยกพลเข้าตีเชียง แสน ชาวเมืองแต่งกลศึกโดยชุดหลุมพรางฝั่งหลาว แล้วตีปีกทัพล้อมไล่ทัพหื้อ ให้ถูกกล “ยามแตร จักไล่เที่ยงวันหรือ (ฮ่อ)ยกพลเล็กเข้ามาชาวเราจึงเคาะคล้อง (ฆ้อง) ตีสะบัดชัย ยกพลเล็ก กวม ปีกากุมติดไว้” และในสมัยพระญาติโลกราช ตอนหมื่นดงนครรบชาวใต้ (สองแคว) ได้ให้พลโยธา ชุ่มอยู่จนข้าศึกตาย ใจแล้วกล่าวว่า “หมื่นดงหื้อเคาะคล้องโย้ง ตีสะบัดชัย เป่าพลุ ลาภา ปลีห ร้อยยพลเล็กเข้า ฝูงอยู่คุ้มไม้ก็สวายแจ้งข้างตี จอวอง ยู่เข้าไป โห่ร้องมีนนั้นมากนัก” 1.2 สัญญาณ บอกข่าวในชุมชน วรรณกรรมไทเขินเรื่อง “เจ้าบุญหลง” ผูกที่ 5 ตอนชาวเมืองปัญจนคร ผูกผุ สรลงเพื่อเสี่ยงเอาพระญาเจ้าเมือง อ มาตย์ได้สั่งให้เสนาไปป่าวประกาศ ความว่า “อามาตย์แก้ว พร่องเมือง หื้อเสนาเนื่องเอ็นป่าว คอนฟาดหน้า กลองไชย เสียงดังไปผับจอด รื้ออด เสี่ยงปัญจ รนคร” และผูกที่ 7 ตอนเจ้าพรหมปันจัดเตรียมทัพไปเยี่ยมอนุชาและมารดา ได้สั่งให้เสนาไปร้อง ป่าวให้ ชาวเมืองเตรียมขบวนร่วมด้วย “เจ้าก็ร้องเสนามาสู่ แพบใกล้กู่ตนค ำ ปลงอาชญาท ำโดย รีบ ถีบคนใช้หนังสือ กลองสะบัดชัย ตีป่าว กล่าวไพร่ฟ้ามามวล” 2. เป็นมหรสพ วรรณกรรมเรื่อง อุตสภารส ผูกที่ 1 ตอนพระญากาลิพรหมทัตราชให้ นามเหสีสุราเทวีไปเที่ยวชมสวน อุทยานและ ในสวนอุทยานก็มีการเล่นมหรสพ “มหาชนา อันว่าคนทั้งหลายก็เหล่านมโหรสพหลายประการต่าง ๆ ลางพร่อง กิติ กลองสะบัดชัยตื่นเต้น ลางพร่องกิติพาทยค้องการะสับ ลางพร่องเยี่ยะหลายฉบับ ฟ้อนตบตีนมือ ลางพร่องปักกะดิกเอามือตางตีน ” ในวรรณกรรมประเภทคร่าวขอเรื่อง หงส์หิน ที่ แต่งโดยเจ้าสุริยวงศ์ ตอนมีงานสมโภชเจ้าหงส์หินได้ เป็นเจ้าเมือง กล่าวถึงการเล่นมหรสพต่าง ๆ ซึ่งมีกลองสะบัดชัยด้วยว่า “เจ็ดแบกเมี้ยน บ่ถูกตัวเขา ดา บลาเอา ทำรบอกเหล่าน กลองสะบัด ชัย ลูกตบไล่เต้น ขบวนเชิงต่อยุทธ์ ชนผัดหลัง แล้ววางอาวุธ พิฆาตข้าพินลง ” และแม้ในงานศพ ของกษัตริย์ หรือเจ้าเมืองก็มีกลองสะบัดชัยเป็นมหรสพ เช่นที่ปรากฏในวรรณกรรม คร่าวขอเรื่อง “ก่ากาด่า” ตอนงานศพพระญาพาราณสี “เชิญพระศพมา ฐานาตั้งไว้ กลางช่วงกว้างเมรุไชย ฟัง ดูกลองค้อง พิณพาทยเสียงใส เกริบัดไชย สรรเสริญเจ้า” 3.เป็นเครื่องประโคมฉลองชัยชนะ วรรณกรรมเรื่องอุตสภารสผูกที่ 12 ตอนพระขัตติราชรบศึกชนะก็มีการตีกลองสะบัดชัยเฉลิม ฉลอง “ส่วนว่าวิพลโยธาพระขัตติราชก็ตีกลองสะบัดชัยเหล่านม่วน โห่ร้องอุกขลุกลึมนั้น นักเสียงสนั่น ก้องใต้ฟ้า เหนือดินมากนัก ปุนกระสันใจเมืองพานมากนัก ” อีกตอนหนึ่ง ในผูกเดียวกันว่า “ส่วน พระขัตติราช...มีไชยยุทธ์ หากได้แล้วก็ตีค้อง กลองสะบัดชัย สงวนม่วนเหล่านกวดแกว่งดาบฟ้อน ไป มา” 4. เป็นเครื่องประโคมเพื่ อความสนุกสนาน ในวรรณกรรมประเภทโคลงเรื่องอุตสภารส มี การตีกลองสะบัดชัย ตีมสุราในเหล้าพลโยธายามว่าง จากการรบ ดังปรากฏในโคลงบทที่ 130 ว่า “พลท้าวชมชื่นเหล่าน สะบัดชัย อยู่แล มัวม่วนกินสนุกใจ โห่เหล้า ทัพหลวงแห่งพระขิต ชมโชค

พระเอย่ กลองอุ่นเมืองท้าวทอง ดั้งแดร ” บทบาทและหน้าที่ของกลองสะบัดชัย จากหลักฐานทางวรรณกรรมดังกล่าวแสดงว่า แต่เดิมนั้นเกี่ยวพัน กับฝ่ายอาณาจักรกษัตริย์ หรือเจ้าเมืองและกองทัพทั้งนั้น ต่อมาเมื่อสถาบันกษัตริย์เจ้าเมืองของล้านนาถูกลด อำนาจจนสูญสิ้นไปในที่สุด กลองสะบัดชัยซึ่งถือได้ว่าเป็นของสูง จึงเปลี่ยนที่อยู่ใหม่ไปอยู่กับ “ศาสนจักร” อันมีบทบาทคู่กับ “อาณาจักร” มาโดยตลอด ศาสนสถานของพุทธศาสนา คือ วัด ฉะนั้น วัดจึงน่าจะเป็นสถานที่รองรับกลองสะบัดชัยมาอีกทอดหนึ่ง และเมื่อเข้าไปอยู่ในวัด หน้าที่ใหม่ที่เพิ่มขึ้นคือ ตีเป็น “พุทธบูชา” จนได้ ชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า กลองบูชา (อ่าน “ก้องบูชา”) เวลาตีก็บอกว่า ตีกลองบูชา กระนั้นก็ตาม หลายแห่งคงใช้คำว่า ตี กลองสะบัดชัย อยู่นั่นเอง กลองบูชาแม้จะได้หน้าที่ใหม่แล้ว หน้าที่เดิมที่ยังคงอยู่ก็ถือเป็น “สัญญาณ” เพราะวัดเป็นศูนย์รวมของ ชุมชน ข่าวสารต่าง ๆ จึงมักออกจากวัด ปัจจุบันจึงได้ยินเสียงกลองจากวัดอยู่บ้าง (เฉพาะวัดที่ยังไม่มีเครื่องเสียง ตามสาย) เพื่อเป็นสัญญาณเรียกประชุม สัญญาณบอกเหตุฉุกเฉิน สัญญาณบอกวันโกน วันพระ และหน้าที่รองลงมาที่เกือบจะสูญหายแล้วคือ ใช้ใน “มหรสพ” ซึ่งเหลือเฉพาะในงานบุญคือ บุญสลากภัตที่เรียกว่า ทาน กวยสลาก (อ่าน “ตานกวยสะหลาก”) แม้จะพบว่าการปรากฏตัวในฐานะมหรสพในสถานที่อื่นนอกเหนือจาก วัด แต่ก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง ดังจะได้กล่าวเป็นลำดับต่อไป การนำ กลองสะบัดชัยเข้าสู่ขบวนแห่ บทบาทและหน้าที่เดิมของกลองสะบัดชัยอย่างหนึ่งคือ ใช้ในมหรสพ ซึ่งเป็นมหรสพในระดับกษัตริย์ หรือเจ้าเมือง (วัง) ต่อมาเป็นมหรสพในงานบุญคือ ระดับศาสนา (วัด) แต่ยังหาหลักฐานไม่พบว่ามีกรณ ำเอาเข้า ขบวนแห่ด้วยหรือไม่ เพราะกลองสะบัดชัยหรือกลองบูชาที่อยู่ตามวัดนั้นมีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมากมาย ยากแก่การเคลื่อนย้าย ภายหลังน่าจะจะมีผู้คิดว่าควร ำไปแห่เข้าขบวนด้วย จึงจำลองขนาดให้พอหามสองคนได้ โดยย่อขนาดให้สั้นลงประมาณ 1 ใน 3 ส่วน รูปร่างลักษณะกลองสะบัดชัย รูปร่างลักษณะแต่เดิมนั้นเท่าที่พบมีแห่งเดียวคือ กลองสะบัดชัยจ าลองท ำด้วยส าริต ขุดพบที่วัดเจติยสูง ำ บลบ้านหลวง อ ำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ กลองสะบัดชัยดังกล่าวประกอบด้วย กลองสองหน้าขนาดเล็ก 1 ลูก กลองสองหน้าขนาดใหญ่ 1 ลูก ข้องขนาดหน้ากว้างพอ ๆ กับกลองใหญ่อีก 1 ใบ พร้อมไม้ตีอีก 3 อัน หน้า กลองตึงด้วยหมุดตดเรียบ มีคานหามทั้งกลองและข้องรวมกัน กลองสะบัดชัยลักษณะนี้พบเพียงแห่งเดียว ส่วนที่พบโดยทั่วไปคือ กลองสะบัดชัยที่แขวนอยู่ตาม หอกลองของวัดต่าง ๆ ในเขตล้านนา ซึ่งมักจะมีลักษณะเหมือนกันคือ มีกลองหน้าขนาดใหญ่ 1 ลูก หน้ากว้างประมาณ 30-35 นิ้ว ยาวประมาณ 45 นิ้ว หน้ากลองหุ้มด้วยหนังตึงด้วยหมุด (ล้านนาเรียก “แหว”) โดยมีหมุด ไม้ได้ตดเรียบคงปล่อยให้ยาวออกมาโดยรอบ ข้าง ๆ กลองใหญ่มีกลองขนาดเล็ก 2-3 ลูก เรียกว่า “ลูกตบ” กลอง ลูกตบทั่วไปมักมีสองหน้า บางแห่งมีหน้าเดียว ขนาดหน้ากว้างประมาณ 8-10 นิ้ว ความยาวประมาณ 12-15 นิ้ว หน้ากลองหุ้มด้วยหนังตึงด้วยหมุดเช่นกัน ดังที่ได้กล่าวแล้ว กลองสะบัดชัยในปัจจุบันเป็นกลองที่ย่อมาจากวัด เมื่อย่อขนาดให้สั้นลงโดยหน้า กว้างยังคงใกล้เคียงกับของเดิม ลูกตบก็ยังคงอยู่ ลักษณะการหุ้มหน้ากลองเหมือนของเดิมทุกประการ ตัวกลอง ติดคานหามส ำหรับคนสองคนหามได้ ต่อมาไม่นิยมใช้ลูกตบ จึงตัดออกเหลือแต่กลองใหญ่ ลักษณะการหุ้ม เปลี่ยนจากการตึงด้วยหมุดมาใช้สายเร่งเสียง เพราะสะดวกต่อการตึงหน้ากลองให้ตึงหรือหย่อน เพื่อให้ได้ เสียงตามที่ต้องการ ข้างกลองประดับด้วยไม้แกะสลัก ซึ่งนิยมแกะเป็นรูปนาคและมีผ้าหุ้มตัวกลองให้ดูสวยงาม อีกด้วย จังหวัดการตี จังหวัดในการตีแบบเดิมซึ่งใช้ตีในหอกลองของวัด มีลักษณะต่าง ๆ กันตามโอกาสดังนี้ - ตีเรียกคน เช่น มีงานประชุมหรืองานของส่วนรวม ที่ต้องท ำด้วยกัน ลักษณะนี้จะตีเฉพาะกลองใหญ่ โดยเริ่มจังหวัดเช้าและเร่งเร็วขึ้น - ตีบอกเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ ไล่ขโมย จะตีเฉพาะกลองใหญ่ และมีจังหวัดเร่งเร็วติด ๆ กัน - ตีบอกวันพระ วันโกน ลักษณะนี้จะตีทั้งกลองใหญ่และกลองลูกตบ มีฉาบและข้องประกอบจังหวัด ด้วย จังหวัดหรือท ำนองในการตีที่เรียกว่า “ระบ ำ” มี 3 ท ำนอง

คือ 1. ปูชา (อ่าน “ปู้จา”) มีจิ้งหะช้า ใช้ฆ้องโหม่งและฆ้องหุ่ยประกอบ 2. สะบัดชัย มีจิ้งหะปานกลาง ใช้ฆ้องโหม่ง ฆ้องหุ่ย และฆ้องเล็กประกอบ 3. ล่องน่าน มีจิ้งหะเร็ว ใช้ชุดฆ้องเล็กประกอบ - ตีในงานบุญ เช่น งานสลากภัตต์ ลักษณะนี้จะมีทั้งกลองใหญ่และลูกตุบ จิ้งหะเร่งเร็ว เสมอต้น เสมอ ปลาย โดยมีคนใช้แฉ่ไม้ไผ่ที่เรียกว่า “ไม้แสะ” พาตหน้ากลองให้จิ้งหะ แต่ไม่มีฉาบและฆ้องประกอบ ลักษณะการตีดังกล่าวทั้งหมดเป็นการติดอยู่กับที่ ภายหลังเมื่อเข้าขบวนจึงใช้จิ้งหะหรือท นอง “ล่องน่าน” โดยมีไม้แสะตีประกอบด้วย ต่อมานิยมใช้จิ้งหะหรือท นอง “สะบัดชัย” แต่ไม่ได้ใช้ไม้แสะ ตีประกอบ สลากการตี เดิมที่มีลีลาออกชั้นเชิงชาย เพราะการตีกลองเป็นเรื่องของผู้ชายเท่านั้น การออกกลดลายหน้า กลองของผู้ตีก็เพื่อแสดงให้เห็นความสามารถในชั้นเชิงการต่อสู้ของตนในขณะที่มีจิ้งหะการตีควบคุม อยู่ การออกอาวุธขณะติดอยู่กับที่ในหอกกลอง นอกจากไม้ตีที่เรียกว่า “ค้อน” แล้วยังใช้อวัยวะส่วนบนที่เป็นอาวุธได้ เช่น หัว ศอก กำปั้น ประกอบด้วย แต่อวัยวะดังกล่าวจะไม่ให้สัมผัสหน้ากลองเลย เพียง ท าท่าทางเท่านั้น เพราะถือกันว่ากลองเป็นของสูงและศักดิ์สิทธิ์ เมื่อกลองสะบัดชัยเริ่มเข้าขบวนแห่ อวัยวะเบื้องล่างที่เป็นอาวุธได้ เช่น เท้า เข่า ก็เริ่มมีบทบาท แต่ยังอยู่ในลักษณะเดิมคือ เพียงทำท่า ไม้ให้ ได้สัมผัสหน้ากลองนอกจากไม้ตี เมื่อประมาณ 50 ปีก่อน มีการท าท่าเงื่อง่าจะใช้ศอก เท้า เข่า กำปั้น โดยไม้ให้สัมผัสหน้ากลอง แต่ต่อมาใช้อวัยวะดังกล่าวสัมผัสจริง ลีลาจึงโลดโผนเข้มข้นยิ่งขึ้น หลายคนที่ไม่เห็นด้วยจึงเรียกการตี ลักษณะนี้ว่า “กลองรุงรัง” กลองลูกตุบก็ติดออก ด้วยเห็นว่าไม่จำเป็นและเกะกะ ไม่สะดวกต่อการตี แบบโลดโผน ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา การตีกลองสะบัดชัยแบบสัมผัสหน้ากลอง ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีฝ่ายอนุรักษ์และฟื้นฟูของหลายหน่วยงานให้การสนับสนุนเพราะเห็นว่าเป็นศิลปะการแสดงที่ ตื่นเต้นเร้าใจและออกลีลาได้ชัดเจน ศิลปะในการตีเริ่มมีมาตรฐานเมื่อวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่บรรจุ วิชาการตีกลองสะบัดชัยเข้าในหลักสูตร โดยมี ครูคำกาไวย้ เป็นผู้ฝึกสอน โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจ ครูพุ่ม ขอมมากลองไหว้ครูฟ่องเชิง จับไม้ตีขึ้นพ้อนในลีลาการพ้อนดาบ ตีจิ้งหะช้าและเร็วขึ้น จบ แล้วทำความเคารพพุ่มอีกครั้ง ปัจจุบัน การแสดงการตีกลองสะบัดชัยเป็นที่นิยมแพร่หลาย มีการประกวดหรือแข่งขันกันทุกปี มีการคิดประดิษฐ์ท่าทางใหม่ ๆ เช่น มีการแปรขบวน ต่อตัว และพ่นไฟ เป็นต้น ประเภทของกลองสะบัดชัย กล่าวโดยสรุปกลองสะบัดชัยในปัจจุบันนี้มี 3 ประเภทคือ 1. กลองสองหน้าขนาดใหญ่ มีลูกตุบที่มักเรียกว่า “กลองปูชา” แขนงอยู่ในหอกกลองของวัดต่าง ๆ ลักษณะการตีมีจิ้งหะหรือท นองที่เรียกว่า “ระบำ” ทั้งช้าและเร็ว บางระบำมีฉาบและฆ้อง บางระบำ มีคนตีไม้แสะประกอบอย่างเดียว 2. กลองสองหน้า มีลูกตุบและคานหามซึ่งเป็นกลองที่จำลองแบบมาจากประเภทแรก เวลาตีผู้ตี จะถือไม้แสะข้างหนึ่ง มืออีกข้างหนึ่งถือไม้ตีกลอง การตีลักษณะนี้อาจมีฉาบและฆ้องประกอบหรือไม่ ก็ได้ ปัจจุบันกลองสะบัดชัยประเภทนี้เกือบสูญหายไปแล้ว ผู้ที่ตีได้และยังมีชีวิตอยู่ (2548) เท่าที่ทราบ คือ ครูมานพ (พัน) ยารณะ ซึ่งเป็นศรัทธาวัดสันป่าข่อยอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3. กลองสองหน้า มีคานหาม ไม่มีลูกตุบ มีฉาบ ฆ้อง ประกอบจิ้งหะ และมักมีนาคนไม้แสะสลัก ประดับซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายปัจจุบัน กลองสะบัดชัยทั้ง 3 ประเภท ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูให้วนกลับมาสู่ความนิยม อีก โดยประเภทแรกนอกจากจะมีการสอนให้ตีและมีบทบาทในวัด ก็ได้มีการนำเข้าสู่ขบวนซึ่งอาจมี การเคลื่อนย้ายโดยยกขึ้นค้ำแล้วติดล้อเลื่อน ประเภทที่สองมีการเผยแพร่และกำลังเป็นที่นิยม สำหรับ ประเภท

สุดท้ายก็ปรากฏแพร่หลายจนเกือบจะกลายเป็นสัญลักษณ์ของกลองล้านนา แหล่งที่มา : สันนั
ธรรมธิ.2550. นาฏดุริการล้านนา. เชียงใหม่ : สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

8. กลองสิงโต

มีกี่ขนาด

ตั้งแต่หน้า 14 นิ้ว ขึ้นไป จนถึงความต้องการของลูกค้า

ราคาแต่ละขนาด

ราคาตามหน้า 14 นิ้ว 4,000 บาท

ใช้ในงาน

งานกินเจ , งานเซตสิงโต

ตลาดส่ง

ส่งขายทั่วไปแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

ความเป็นมาของการจุดประทัดในวันตรุษจีนนั้น เกิดขึ้นเมื่อในอดีตมีคนช่างคิดนำดินระเบิดใส่เข้าไปใน
บ้องไม้ไผ่เล็ก ๆ แล้วจุดไฟ จนเกิดเสียงดังสนั่นไปทั่ว คราวนี้บรรดาลูกเล็กเด็กแดงเมื่อได้ฟัง ก็พากันร้องไห้
จ้าละหวั่น สุนัขสัตว์เลื้อยทั้งหลายต่างพากันวิ่งหนีกันอลหม่าน จึงทำให้คนคิดว่า เสียงดังปัง ๆ ของประทัดจะ
สามารถไล่ตัว "เหนียน" ไปได้

ส่วนเจ้าตัว "เหนียน" นั้นชาวจีนมีความเชื่อว่า เป็นสัตว์ร้ายชนิดหนึ่งที่มีร่างกายใหญ่โต มีลักษณะคล้ายวัวผสม
กับแรด แถมยังมีนิสัยดุร้าย และมักออกหากินช่วงเวลากลางคืน ในวันที่อากาศหนาว ๆ เนื่องจากวันที่มีอากาศ
หนาวนั้นชาวบ้านจะมานั่งผิงไฟ หรือปิ้งย่างอาหารกันกลางหมู่บ้าน และเมื่อเจ้าเหนียนสัตว์ร้ายเห็น ก็จะรีบ
กระโจนมาแย่งอาหาร แต่ทันใดนั้นนั่นเอง กองไฟที่ทำจากไม้ไผ่ก็เกิดประกายไฟ แดกปะทุดังเปรี้ยงปร้าง เป็น
เหตุให้เจ้าเหนียนหวาดกลัวและวิ่งหนีไปในที่สุด ส่วนชาวบ้านบางกลุ่มก็เชื่อว่า เจ้าเหนียนกลัวสีแดงของ
ประกายไฟ จึงได้นำผ้าแดง และกระดาษแดง มาเขียนตัวอักษรถ้อยคำที่เป็นสิริมงคล ติดไว้ตามอาคาร
บ้านเรือนต่าง ๆ เพื่อให้เหนียนเห็นแล้วไม่กล้าเข้าใกล้ ทั้งนี้ การเขียนกระดาษแดงก็เป็นที่นิยม และเป็นสิ่งที่สืบทอด
กันมาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากชาวจีนจะเชื่อว่า "เหนียน" นั้นเป็นสัตว์ร้ายแล้ว คำว่า "เหนียน" ยังพ้องเสียงกับคำศัพท์ที่แปลว่า "ปี"
ซึ่งคนจีนจะเชื่อว่า ช่วงสิ้นปีนั้น

ไม่สบายกันมาก เพราะเจ้าตัวเหนียน
ประทัดเสียงดัง ก็น่าจะไล่เจ้าตัว

ความอัปมงคลไป

การจุดประทัดนั้น

ก็บอกว่า เป็นการ

ได้มาช่วยคุ้มครอง

อากาศจะหนาวเย็นจัด ผู้คนมัก
ออกอาละวาด ทั้งนี้การจุด
เหนียน โรคภัยไข้เจ็บได้ และ
ได้ ส่วนคนจีนบางกลุ่มก็เชื่อว่า
เป็นการเรียกโชค ส่วนบางกลุ่ม
จุดเพื่อให้เทพเจ้าได้ยิน ท่านจะ
ให้ชาวจีนอยู่เย็นเป็นสุข

9. กลองปองแปง

มีกี่ขนาด

มี 2 ขนาด

หน้า 3, 4

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 3 – 80 บาท

หน้า 4 – 100 บาท

ใช้ในงาน

ใช้เป็นของเด็กเล่น

วัสดุอุปกรณ์

- ด้ามจับทำด้วยไม้
- ทาสีแดง
- ตอกแป็ก
- หนัง
- ลูกประคำ
- เชือก

ขั้นตอนการผลิต

นำหุ่นกลองตามขนาด มาทาสีแดง จากนั้นนำมาตอกหนังติดกับแป็กทั้งสองหน้า และเจาะรูที่ตัวกลองใส่ด้ามไม้เพื่อใช้เป็นที่ยึด ร้อยเชือกติดกับลูกประคำ 2 เส้น เพื่อขยำให้เกิดเสียงดังปองแปงๆ

ตลาดส่ง

ส่งลูกค้าและส่งตามร้านค้าต่างๆ

ประวัติ

ปองแปง สันนิษฐานว่าเป็นของเล่นที่อาจจะเข้ามาในเมืองไทยพร้อมกับชาวจีนก็เป็นได้ เพราะแต่เดิมนั้นของเล่นชนิดนี้เป็นสัญลักษณ์ของคนจีนย้อมผ้า ที่หาบปีบย้อมผ้าไปตามบ้านและก็จะถือกลองหรือปองแปงนี้แกลงไปมาเพื่อให้รู้ว่าช่างย้อมผ้ามาแล้วใครจะย้อมผ้าก็ให้เอาผ้าออกมา

ปองแปงเราเรียกชื่อตามเสียงที่มันดังก็ได้ เมื่อคนจีนย้อมผ้าไปที่ใดมักจะมีเด็ก ๆ ไปมุงดูกลองหรือปองแปงอยู่เสมอ เป็นที่ชอบของเด็ก ๆ ผู้ใหญ่จึงคิดทำเลียนแบบขึ้นมาให้เด็กเล่น
วิธีทำ ปองแปงนี้จะใช้เศษสังกะสีหรือกระดาดแข็ง กว้างประมาณ 1 ? - 2 นิ้ว หรือจะใช้ไม้ไผ่ก็ได้ นำมาเหลาให้บาง ๆ และนำมาโค้งให้เป็นวงกลมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 ? - 2 นิ้ว หรือจะใช้ไม้ไผ่ก็ได้ นำมาเหลาให้บาง ๆ และนำมาโค้งให้เป็นวงกลมใช้กระดาดแก้วหรือถุงพลาสติกมาตัดเป็นวงกลม ให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางใหญ่กว่ากระป๋องเล็กน้อย 2 แผ่น แล้วทากาวหรือแปะเปียกรอบ ๆ ขอบปิดทับที่กระป๋องทั้งด้านบนและด้านล่าง ถ้าจะให้สวยงามจะใช้กระดาดสีปิดทับที่กระป๋องก็ได้ เจาะรูเล็ก ๆ ที่กระป๋องข้างละ 1 รู ถ้าเป็นสังกะสีจะเจาะยาก เจาะทั้ง 2 ข้างโดยดูให้รูตรงกัน เอาเชือกเส้นเล็ก ๆ ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ปลายเชือกด้านหนึ่งผูกกับเศษไม้เล็ก ๆ สอดเข้าไปรู และอีกปลายด้านหนึ่งของเชือกร้อยลูกปัดหรือใช้ขี้ผึ้ง หรือตะกั่ว ปั่น

เป็นก้อนเล็ก ๆ ร้อยติดกับเชือก ทำเหมือนกันทั้ง 2 ข้าง นำไม้ไผ่มาเหลาให้เป็นท่อนเล็ก ๆ ยาวพอประมาณ นำกระป๋องมาเจาะรูเพิ่มอีกดูให้รูอยู่ตรงกลางระหว่างเชือกที่ร้อยลูกปัดไว้ทั้ง 2 ข้าง เจาะรูให้ใหญ่พอที่ไม้ที่เหลาไว้จะสอดเข้าไปได้ไม่ให้หลวม เจาะให้รูอีกด้านหนึ่งเพื่อที่ว่าเวลาสอดไม้เข้าไปแล้วปลายไม้อีกด้านหนึ่งจะโผล่ออกมาเล็กน้อย รูนี้เราจะต้องเจาะให้แน่นพอดีกับไม้ เพื่อที่ว่าเวลาเราหมุนแล้วกระป๋องจะได้ไม่หล่นลงมาที่มือถือ ปลายอีกด้านหนึ่งให้เหลือไว้ยาวหน่อยเพื่อให้เป็นด้ามถือ

วิธีเล่น ผู้ใหญ่จะทำป๋องแป๋งให้เด็กถือเล่น หรือเด็กที่ตัวโตก็สามารถทำเล่นเองได้ เมื่อจะทำให้ป๋องแป๋งมีเสียงดังจะเหวี่ยงสลัดหมุนไปมาเพื่อให้ลูกปัดที่ร้อยไว้ข้าง ๆ เหวี่ยงไปกระทบกับกระดาดชกแก้วจนเกิดเสียงดังป๋องแป๋ง ปัจจุบันนี้เราไม่ค่อยเห็นคนจีนย้อมผ้าที่ถือป๋องแป๋งไปตามชนบทเพื่อเคาะเสียงคนให้มาย้อมผ้าแล้ว การใช้ป๋องแป๋งในระยะหลัง ๆ ก็เปลี่ยนจุดประสงค์ไป เช่น เป็นของแถมอยู่ในซองขนม การเคาะจังหวะเรียกคนมาดูสิ่งของ เป็นต้น

11. กลองโตน

มีกี่ขนาด

ส่วนมากจะมาขนาดมาตรฐาน 7 นิ้ว 8 นิ้ว 9 นิ้ว หรือแล้วแต่ลูกค้าจะสั่งขนาด

ใช้ในงาน

มหรสพรื่นเริง เช่น มโนรา หรือ วงมโหรี (วงเครื่องสาย)

วัสดุอุปกรณ์

ไม้ เช่น ไม้มะปราง ก้ามปู จามจุรี หนั ง เชือก ลวด
ตลาดส่ง

แล้วแต่ลูกค้าจะส่ง หรือมาซื้อที่ร้านกลองโดยเฉพาะ

ประวัติ

เป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่เครื่องหนึ่งของไทย เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องหนัง ที่ซึ่งหน้า
เดียว ลักษณะทางรูปร่างนั้น โทนมีชื่อเรียกตามรูปร่างที่ปรากฏ มี 2 ชนิด คือ โทนชาตรี และโตน
มโหรีเกิดขึ้นในสมัยอยุธยา หุ่นกลองทำด้วยไม้ลักษณะคล้ายกรวย ตอนปลายบาน สมัยก่อนนิยม
บรรเลงในวงมโหรี เครื่องสีและวงมโหรีเครื่องหก ปัจจุบันนิยมบรรเลงในวงเครื่องสาย ไม่นิยมบรรเลง
ในวงปี่พาทย์โทนชาตรี

12.กลองแซมเป้

มีกี่ขนาด

หน้า 4 นิ้ว

หน้า 5 นิ้ว

หน้า 6 นิ้ว

หน้า 7 นิ้ว

หน้า 8 นิ้ว

หน้า 9 นิ้ว

หน้า 10 นิ้ว

หน้า 11 นิ้ว

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 4 นิ้ว ราคา 250 บาท

หน้า 5 นิ้ว ราคา 350 บาท

หน้า 6 นิ้ว ราคา 450 บาท

หน้า 7 นิ้ว ราคา 550 บาท

หน้า 8 นิ้ว ราคา 650 บาท

หน้า 9 นิ้ว ราคา 750 บาท

หน้า 10 นิ้ว ราคา 850 บาท

หน้า 11 นิ้ว ราคา 950 บาท

หน้า 12 นิ้ว ราคา 1,100 บาท

ใช้ในงาน

ใช้ส่งออกประเทศจีน เพื่อใช้เป็นกลองประกอบจังหวะ ก่อนหน้านั้นใช้ในงานประเพณีของชนเผ่า

ตลาดส่ง

ประเทศจีน และประเทศแอฟริกา

ประวัติ

กลองเจมเป้ มีต้นกำเนิดมาจากแอฟริกาตะวันตก ชื่อเจมเป้นั้นมาจากคำพูดที่ว่า “Anke die anke be” ที่แปลว่าทุกคนมารวมกันอย่างสงบ ซึ่งเป็นจุดประสงค์ของกลองเจมเป้อย่างหนึ่งในแอฟริกา ที่ใช้กลองชนิดนี้ในการรักษาจิตใจ กลองเจมเป้เป็นกลองที่ขึ้นเสียงด้วยเชือกและใช้มือเปล่าๆ ตี ส่วนใหญ่แล้วตัวกลองทำจากไม้เนื้อแข็ง และใช้หนังกลองที่เป็นจังหวะ กลองเจมเป้จะมีขนาดหน้าหน้ากลอง 12 – 15 นิ้ว แต่ส่วนใหญ่ที่นิยมจะมีขนาดหน้าหน้ากลอง 13 – 14 นิ้ว เจมเป้เป็นกลองที่ให้เสียงได้หลายชนิด อีกทั้งยังใช้เสียงที่ดังมาก ซึ่งสามารถได้ยินอย่างชัดเจนถึงแม้จะตีพร้อมเครื่องประกอบจังหวะอื่นๆ ก็ตาม

13.กลองนานาชาติ (อาเซียน)

มีกี่ขนาด

เริ่มจากหน้า 4 หน้า 5

ราคาแต่ละขนาด

1 ชุด มี 10 ประเภท ประมาณ 3,000 บาท

ใช้ในงาน

ส่วนมากสื่อการสอน เพื่อให้เด็กทราบว่ากลองแต่ละประเทศเป็นอย่างไร

วัสดุอุปกรณ์

ไม้จามจุรี ไม้มะม่วง หนัง สีนํ้ามัน

ขั้นตอนการผลิต

ผลิตเหมือนกลองทั่วไปและทาสีลวดลายตามสีธงชาติประเทศนั้นๆ

ตลาดส่ง

ส่งสื่อการสอนต่างๆ

ประวัติ

AEC เป็นกลองบ่งบอกแต่ละ

ประเทศ

14.กลองออมสิน

มีกี่ขนาด

ตามขนาดตามลูกค้าสั่ง เริ่มต้นตั้งแต่หน้ากว้าง 2 นิ้ว

1.ทรงร่ำวง

2.ทรงกระบอก

3.ทรงกลองตุ๊ก

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 4 ราคา 250 บาท ลวดลายตามจินตนาการ และลวดลายที่เป็นที่นิยมขณะนั้น

ใช้ในงาน

ใช้เป็นของที่ระลึก เป็นอุปกรณ์ออมสอน ใช้ตั้งโชว์เพื่อความสวยงาม

วัสดุอุปกรณ์

ไม้จามจรี ไม้มะม่วง หนัง สีที่ใช้ในการทำลวดลาย

ขั้นตอนการผลิต

ผลิตเช่นเดียวกับการทำกลองทั่วไป แต่เพิ่มการแต่งลวดลาย สีส้น ตัวการ์ตูนต่างๆ

ตลาดส่ง

ส่งทั่วไป

ประวัติ

กลองออมสินเริ่มต้น เมื่อ พ.ศ.2549 เกิดจากความคิดของคุณชัชชาติ คงมัน เห็นลูกชายชอบวาดการ์ตูนเล่นก็เลยลองให้วาดลงบนกระบอกไม้ไผ่ “ไผ่สีสุก” กระบอกมีความให้ดี ลองผลิตขายมาระยะหนึ่ง ก็ต้องหยุดเพราะไม้ไผ่มีปัญหา “มอดกินหนัก”

พอมาในช่วงปลายปี 2549 กลองร่ำวงขายไม่ดีนักก็ลองเอากลองร่ำวงนี้แหละ มาทำเป็นกลองออมสิน โดยเริ่มจากลายการ์ตูนฮิตๆ อย่าง เช่น โดเรมอน คิตตี้ โปเกมอน ฯลฯ ทำจำหน่ายไปสักกระยะหนึ่งก็เกิดปัญหา คือ

1.เงินเต็มแล้วต้องทุบจึงต้องคิดใหม่ว่าจำทำยังยดี

2.เรื่องใหญ่เลยการทุบทั่วไปล้วนมีเจ้าของ ดังนั้นลิขสิทธิ์ก็เลยเข้ามาหาลูกค้า

พอมาช่วงปี 2550 กลองออมสินก็เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นพื้นฐาน คือ กลองร่ำวง ก็ได้เพิ่มกลอง โทนเข้ามาอีกอย่างด้านล่างก็เปลี่ยนมาใช้ไม้อัดปิดแทน ตอกด้วยตะปูเวลาเงินเต็มจะได้ไม่ต้องทุบกระปุก แต่กว่าจะเปิดตัวได้อย่างเป็นทางการใช้เวลา รวม 2 ปี

กลองออมสินในปัจจุบัน มีใช้พื้นฐานจากกลอง ดังนี้

1.กลองร่ำวง

2.กลองตุ๊ก

3.กลองกระบอก

4.กลองสังโต

การปิดตุตกลองก็ยังใช้ไม้อัด แต่เปลี่ยนมาใช้ตะปูควงแทน เพื่อจะได้ไขออกได้ง่ายขึ้น แล้วลายบนกลองออมสิน ยังนำมาใช้กับกลองบางอย่างเพื่อเพิ่มมูลค่า

วิธีการทำกลองออมสิน

โดยขั้นตอนแรกก็จะเหมือนกับกลองทั่วไป คือ กลึง คว้าน ลวก ขัด พอเสร็จก็นำมาวาดลายตามที่ตลาดต้องการ ลงสีด้วย สีน้ำมัน ลงสีให้คล้ายของจริงให้มากที่สุด เช่น นกมาคอว์ แต่ละสายพันธุ์สีมันก็จะต่างกันไปที่ต้องลงสีให้เหมือนมากที่สุด หรือพวกม้าลาย เสือ ยีราฟ เป็นต้น นำมาขึ้นหน้ากลองแบบตีหมุดเสร็จแล้วนำมาเจาะรูเพื่อหยอดเงินแล้วก็นำไม้อัดมาปิด ยิ่งด้วยตะปูควง เก็บงานให้เรียบร้อย นำมาเคลือบเงาพอแห้งแล้วก็พร้อมวางจำหน่าย

ลักษณะเด่นของกลองออมสิน

มี 2 ชนิดคือ

1.Background (พื้นหลัง)

- Woog (เนื้อไม้)
- Nature (ธรรมชาติ)
- Tolar (ขี้โลง)
- Ping (ชมพู)
- Yellow (เหลือง)

2.Theme (แบบลายต่างๆ)

Theme Animal

- Elephant
- Cat
- Dog
- Buffalo
- Birds
- Tiger
- Zebro
- Giraffe
- Rhino
- House
- Pig
- Dragon

2.Theme เด็กไทย

- ชี้อ้าง ชีควาย
- การละเล่นไทย
- ชีบเกวียน
- ปั่นจักรยาน
- ชีบมอไซค์
- เล่นดนตรี
- เด็กนักเรียน

3.Theme โลกใต้น้ำ

- ปลาสวยงาม
- ปลาน้ำจืด
- ปลาน้ำเค็ม
- ตั้งแคมป์ตกปลา

4.Theme motor

- Superbike
- Supercar
- Classiccar
- Heavy Truck

5.Theme Jurassic

- ไดโนเสาร์ กินเนื้อ
- ไดโนเสาร์ กินพืช
- Dinosaur Park

6.Theme นักกษัตริย์

- ระกา จอ กุญ ขวด ฉลุ ขาล
- เกอะ มะโรง มะเส็ง มะเมีย มะแม วอก

7.Theme หิมพานต์

- นาคราช
- กิन्नรี
- นางเงือก

8.Theme โมเอะ

- การ์ตูนคนน่ารัก
- การ์ตูนคนกับสัตว์น่ารัก
- การ์ตูนคนรถหรือมอไซค์

9.Theme super hero

- Drum fighter (ฮีโร่ เกราะกลอง)
- Drum stinker (กลองยาว)
- Drum rantser (กลองตุ้ม)
- Drum lightker (กลองรำวง)
- Drum ancer (กลองเพล)
- Drum danker (กลองคู่)
- Drum maszer (กลองโพน)

- Drum valry (กลองjemแป้)
- Drum varlet (กลองเขย่า)
- Drum cheker (กลองเปิงมาง)
- Drum ferry (กลองป่องแป้ง)
- Drum gracer (กลองออมสิน)
- Drum zsyker (กลองสะบัดชัย)
- Drum holy (กลองตะโพน)
- Drum rebber (กลองชุด)
- Blue drummer (กลองทอม)
- Yellow drummer (กลองบองโก้)

10. Theme รามเกียรติ์

- หนุมาน
- มัจฉานุ
- สุนทรีย
- ทศกัณฐ์

ใช้ในการเล่นหรือการแสดง

เป็นกลองที่ประยุกต์มา จึงไม่ได้ใช้ในการเล่นหรือแสดงใดๆ แต่จะใช้ในการ ดังนี้

1. หยอดเงิน

- เพื่อเป็นการสอนให้ลูกรู้ หลานๆ อดออมเก็บเงินไว้ใช้ในยามจำเป็น
- เป็นสื่อการสอนให้เด็กนักเรียนได้

2. ประดับ / ตั้งโชว์

- โชว์ตามเคาเตอร์ / ห้องพัก ต่างๆ ของโรงแรมต่างๆ
- โชว์ตามร้านอาหารสไตร์วินเทจ
- บางคนใช้ในการสะสม

3. ใช้ในการมอบเป็นของขวัญแก่ผู้ใหญ่ คู่รักหรือเด็ก

- จะใช้ Theme ธรรมดาๆ มอบให้ได้
- หรือจะทำ Theme พิเศษ (ลายที่ลูกค้าเอาแบบมาให้ทำ)

15. กลองยาว

มีกี่ขนาด

มี 2 ขนาด กลองยาวเล็ก ตั้งแต่หน้า 4 5 6 7

กลองยาวใหญ่ ตั้งแต่หน้า 8 9 10 11 12

ราคาแต่ละขนาด

กลองยาวเล็ก

หน้า 4 นิ้ว ราคา 100 บาท
หน้า 5 นิ้ว ราคา 110 บาท
หน้า 6 นิ้ว ราคา 120 บาท
หน้า 7 นิ้ว ราคา 130 บาท
กลองยาวใหญ่
หน้า 8 นิ้ว ราคา 900 บาท
หน้า 9 นิ้ว ราคา 1,000 บาท
หน้า 10 นิ้ว ราคา 1,100 บาท
หน้า 11 นิ้ว ราคา 1,200 บาท
หน้า 12 นิ้ว ราคา 1,300 บาท

วัสดุอุปกรณ์

- 1.ไม้ขนุน ไม้ก้ามปู
- 2.หนังวัว หนังแพะ หนังงู
- 3.เชือก สำหรับนำมาร้อยหนังวัวหน้ากลองให้ตึงและแน่น
- 4.ขวานโยนหรือขวานถาก
- 5.เลื่อย
- 6.ตะขอ สำหรับขุดเนื้อไม้โพรงกลอง
- 7.ค้อน สี่ ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ กระดาษทราย
- 8.ขนมโก๋ แล็คเกอร์

ตลาดส่ง

ตลาดทั่วไป

ประวัติ

กลองยาวเป็นเครื่องดนตรี สำหรับตีด้วยมือ ตัวกลองทำด้วยไม้ มีลักษณะกลมกลวง ซึ่งด้วยหนังมีหลายชนิด ถ้าทำด้วยหนังหน้าเดียว มีรูปยาวมากใช้สอยในเวลาที่ เรียกว่ากลองยาวหรือเถิดเทิง

กลองยาว มีการตั้งชื่อตามลักษณะของกลอง คือเป็นกลองหน้าเดียว ที่มีรูปร่างกลมยาว ตัวกลองตอนหน้าใหญ่ใช้ซึ่งหนัง ตอนกลางเล็กเรียว และตอนปลายหรือฐานกลองบานคล้ายดอกกลาโพง มีสายสะพายสำหรับสะพายบ่า กลองจัดเป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ชนิดหนึ่งที่มนุษย์คิดค้นได้ในยุคต้นๆ และพัฒนารูปแบบที่แตกต่างกันออกไปอย่างมากมาย เชื่อกันว่า กลองยาว ได้แบบอย่างมาจากพม่าในสมัยกรุงธนบุรีช่วงที่ไทยทำสงครามกับพม่า เวลาพักรบพวกทหารพม่าก็เล่นกลองยาวกันสนุกสนาน คนไทยจึงได้นำแบบอย่างมาเล่นบ้างจนเป็นที่นิยมแพร่หลายไปตามหมู่บ้าน และมีการประยุกต์ใช้ลีลา ท่าตี ท่ารำ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น เริ่มตั้งแต่การเลื่อยไม้แก่นขนุนต้นแก่ที่มีอายุ รบ ๒๐ ปี หรือเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๕ นิ้ว ให้เป็นท่อนๆ ละ ๙๐ เซนติเมตร ถากเปลือกออกด้วยขวานโยน และขึ้นรูปกลองแบบหยาบๆ จากนั้นหาจุดศูนย์กลางหน้ากลองทำวงกลมตามขนาดของกลอง และวงในตามหน้ากลอง แล้วจึงทำการขุดโพรงกลองด้วยสิ่วให้ทะลุถึงขานกลอง แต่งและขัดกระดาษทรายให้เรียบ เสร็จแล้วจึงนำหนังวัวที่ตากแห้งไว้มาซึ่งดึงให้ตึงด้วยเชือกหรือเอ็นเป็นอัน เสร็จได้ตัวกลองยาว เวลาจะนำไปใช้ต้องตกแต่งด้วยผ้าหุ้มเฉพาะตัวกลองทำเป็นจีบระบายโดยรอบอย่างสวยงาม เนื่องจากกลองยาวมีสายสะพายบ่าสามารถเดินตีได้สะดวก จึงนิยมนิยมนำไปใช้ในขบวนแห่ต่างๆ เช่น แห่นาค ทอดกฐิน ผ้าป่า แห่ขันหมาก เป็นต้น กลองยาว มีลีลาจังหวะที่สนุกสนานเร้าใจ ทำให้ขบวนแห่รื่นเริง มีผู้ร่วมขบวนออกมาเต้นรำโห่ร้องกันอย่างสนุกสนาน

วัสดุที่ใช้ในการผลิต

๑. ต้นขนุนแก่ๆ มีอายุประมาณ ๒๐ ปี
๒. หนังวัว ใช้หนังวัวเพศเมีย เพราะหนังบาง เสียเสียงดี

๓. เชือก สำหรับนำมาร้อยหนังวัวหน้ากลองให้ตึงและแน่น
เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต

๑. ขวานโยน หรือขวานถาก

๒. เลื่อย

๓. ตะขอ สำหรับขุดเนื้อไม้ในโพรงกลอง

๔. ค้อน สี่ ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ กระดาษทราย

๕. ขนมโก๊ แล็คเกอร์

ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ

๑. ขึ้นเตรียมการ

๑.๑ ตัดต้นขนุนที่ต้นแก่ ๆ อายุประมาณ ๒๐ ปี กำลังดี

๑.๒ ตัดต้นขนุนเป็นท่อน ๆ ท่อนละ ๙๐ เซนติเมตร

๑.๓ เลื่อยเปลือก หรือถากเปลือกออกให้รอบทุกท่อน

๒. ขั้นตอนการผลิต มี ๕ ขั้นตอน คือ

๒.๑. ขั้นตอนการทำเอวกลองและฐานกลองด้านล่าง

๒.๑.๑ นำท่อนขนุนที่ถากเปลือกนอกออกแล้ว วัดตั้งแต่ขอบหน้ากลองลงไปประมาณ ๑ ฟุต ใช้ดินสอขีดเส้นรอบไว้ ตั้งแต่ส่วนนี้เรียกว่า เอวกลอง

๒.๑.๒ เริ่มถากตั้งแต่เอวกลงไปถึงปลายฐานด้านล่าง โดยใช้ขวานโยนถาก ช่วงปลาย

ฐานด้านล่างถากบานออกเพื่อสำหรับกลองวางได้ ความกว้างของหน้ากลองกับฐานกลองเท่ากัน

๒.๒. ขั้นตอนการขุดโพรงกลองยาว

๒.๒.๑ เมื่อถากได้เอวกลองและฐานกลองเสร็จ แล้ว วางไม้กลองตั้งขึ้น เพื่อวัดจุดศูนย์กลางของหน้ากลอง และวัดขอบกลอง โดยใช้ไม้แบน วางบนหน้ากลองตอกตะปู ๑ ตัว ตรงกลาง และขอบริมหน้ากลอง ๒ ตัว ตะปู ๒ ตัว ที่ขอบห่างกันประมาณ ๒ นิ้ว (ตอกตะปู ให้ปลายตะปูฝังติดไม้หน้ากลอง)

๒.๒.๒ หมุนไม้วัดให้รอบหน้ากลอง ปลายตะปูจะขีดหน้ากลองเป็นรอยเส้น ลึก

พอประมาณ รอยเส้นจะมีที่ขอบ ๒ เส้น และจุดกลาง ๑ จุด

๒.๒.๓ นาสิ่ว และค้อน ขุดเนื้อตรงกลางหน้ากลองออก ขุดไปเรื่อยๆ จนถึงเส้นขอบ ที่

วัดไว้ และขุดให้ลึก จนกระทั่งทะลุ สิ่วใช้ตัวเล็ก โลไปตัวกลาง และตัวใหญ่สุด เพราะต้องขุดให้เป็นรูทะลุลงไปถึงฐานล่าง

๒.๒.๔ เมื่อขุดทะลุแล้ว ส่วนนี้เรียกว่า โพรงกลองยาว ภายในต้องใช้เหล็กตะขอคม

ขุดให้เรียบ และสม่ำเสมอทุกส่วนจากด้านบน และจากด้านล่าง

๒.๒.๕ เมื่อขุดในโพรงกลองเสร็จแล้ว ตกแต่งภายนอกโดยใช้กบไสให้ได้รูปทรงที่

สวยงาม ขัดกระดาษทราย ขัดให้ผิวเรียบ

๒.๒.๖ เมื่อขัดเสร็จแล้ว เจาะตรงขอบเอวกลอง ให้มีความห่างประมาณ ๑ นิ้ว แต่ละ

ช่อง โดยใช้สิ่วเจาะให้ลึกพอประมาณ เพื่อสำหรับไว้ร้อยเชือก ขัดกระดาษทรายละเอียดทาแล็คเกอร์ ๑ ถึง ๒ ครั้ง ทาเฉพาะผิวไม้ด้านนอก แต่งขอบฐานกลองใช้อลูมิเนียมรัดเป็นวงกลมเพื่อไม่ให้ฐานกลองแตกร้าว

๒.๓. ขั้นตอนการใส่หน้ากลองยาว

๒.๓.๑ หนังวัวตากแดดให้แห้งสนิท นาน้ำวัว วัดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๕ นิ้ว ตัดเป็นวงกลม โดยให้เหลือขอบ

๒.๓.๒ เจาะรูหนังวัวตามขอบที่เส้นขีดไว้ โดยใช้เหล็กเจาะตอกด้วยค้อนตะปู เจาะให้

เป็นรูจนรอบวงกลม แต่ละรูห่างกันประมาณ ๑ นิ้ว เจาะรู ๒ แถว

๒.๓.๓ เมื่อเจาะรูเสร็จแล้ว นาเชือกมาร้อย โดยใส่ลวดเส้นเล็ก ระหว่างรูที่เจาะไว้ห่างกันประมาณ ๑ นิ้ว ลวดใส่สำหรับยึดให้แข็งแรง

๒.๓.๔ เมื่อเจาะรูเสร็จแล้ว นาเชือกมาร้อย โดยใส่ลวดเส้นเล็ก ระหว่างรูที่เจาะไว้ห่างกันประมาณ ๑ นิ้ว ลวดใส่ระหว่างของรูที่ร้อยเชือกสำหรับยึดให้แข็งแรง

๒.๓.๕ นาลวดทาเป็นวงกลม ใส่รัดไว้ที่เอวกลอง จะมีบ่าไม้เพื่อไม่ให้ลวดเลื่อนหลุด ใส่ลวดรอบเอวกลองเพื่อสำหรับร้อยเชือกดิ่งยึดหน้ากลองให้ตั้ง

๒.๓.๖ เมื่อใส่ลวดเอวกลองเสร็จแล้ว นาน้ำกลองที่สานเชือกขอบไว้เสร็จแล้ว วางไว้บนปากหน้ากลอง เพื่อร้อยเชือกดิ่งยึดหน้ากลองให้ตั้ง

๒.๓.๗ เมื่อร้อยเชือกจนรอบกลองแล้ว นากะดาขทรายละเอียดขัดหน้ากลอง ให้เรียบและสะอาด

๒.๔. ขั้นตอนการทำให้กลองยาวมีเสียงดังที่ได้มาตรฐาน

เมื่อ ขัดหน้ากลองเสร็จแล้ว ผสมขนมโก๋กับน้ำมันให้เหนียวนิ่ม (สมัยโบราณใช้ข้าวสุกบดผสมขี้เถ้า) เพื่อสำหรับแปะหน้ากลอง และทดลองตี ถ้าใส่มากเกินไปเสียงใหญ่ ใช้ไม่ได้ ถ้าใส่น้อยเสียงแหลม ใช้ไม่ได้ ใส่พอประมาณ โดยทดลองตีและฟังเสียง (ถ้ากลองยาวไม่ได้นำไปใช้งาน ให้กะขนมโก๋ที่แปะทิ้งทุกครั้ง เพื่อไม่ให้แมลงกัดแทะหน้ากลอง)

๒.๕. ขั้นตอนการแต่งตัวให้กลองยาว

การ แต่งตัวให้กลองยาว เพื่อเพิ่มความสวยงาม โดยใส่เสื้อให้ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบลวดลายเดียวกันทั้ง ๗ ลูก และใส่สายสะพายตามที่ต้องการ เพื่อสำหรับไว้สะพายเวลาเดิน ตีกลองยาว

๓. ขั้นตอนหลังการผลิต

๓.๑ ตรวจสอบความละเอียดของชิ้นงานแต่ละชิ้นที่เสร็จสมบูรณ์

๓.๒ พร้อมนำไปใช้งาน

สรุปผลการวิเคราะห์

เครื่องดนตรีเป็นแหล่งกำเนิดเสียงที่ มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้ได้เสียงตามต้องการ มีความไพเราะเรียกว่าเสียงดนตรี จะเห็นได้ว่าทุกชาติทุกภาษาแม้จะอยู่คนละซีกโลก แต่ก็มีสิ่งที่เหมือนกันคือชอบเสียงดนตรี แต่การที่แต่ละชาติจะคิดประดิษฐ์เครื่องดนตรีออกมาได้อย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ความเชื่อ เป็นหลัก ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สภาพแวดล้อมเป็นภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ เครื่องดนตรีส่วนใหญ่จะผลิตจากไม้และสัตว์ ต่อมาเมื่อโลกพัฒนาขึ้นจึงมีเครื่องดนตรีที่เป็นโลหะ แต่ก็เป็นการมริวิธีการทำแบบโบราณ ภูมิปัญญาในการคิดประดิษฐ์กลอง

เสียง เกิดจากการสั่นสะเทือนของวัตถุด้วยการนำหนังสือมาซึ่งให้ดังแล้วตี จะเกิดการสั่นสะเทือนเป็นเสียงขึ้น แต่ความดังก็ไม่มากนัก ต้องมีโพรงช่วยสะท้อนเสียง มนุษย์อาจคิดได้จากการที่อาศัยอยู่ในถ้ำ เวลาพูดหรือทำให้เกิดเสียงจะก้องกังวานดังไกล จึงเห็นได้ว่าเครื่องดนตรีเกือบทุกชนิดจะต้องมีโพรง แต่โพรงที่ทำเครื่องดนตรีในยุคแรกก็ได้มาจากธรรมชาติ เช่น เขาสัตว์ กระดุกสัตว์ กระบอกไม้ไผ่ซึ่งมีขนาดเล็ก แต่กลองมีขนาดใหญ่กว่าก็ใช้โพรงจากต้นไม้ แต่ก่อนไม่มีเครื่องมือในการซุดก็ใช้ต้นมะพร้าว ต้นตาล เมื่อแห้งแล้วใส่ในจะฝูจึงใช้ไฟสุ่มเผาใส่ในให้เหลือแต่เปลือกเป็นโพรงลักษณะ เดียวกับการซุดเรืออีโปงในสมัยก่อนนั่นเอง ต่อมาในยุคโลหะมนุษย์สามารถคิดเครื่องมือจากโลหะที่แข็งแรงกว่าไม้ได้ จึงนำมาเป็นเครื่องมือ เจาะ คว้าน สับ ถากไม้แก่นให้เป็นรูปทรงตามต้องการได้ เกิดเป็นอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆมากมาย รวมไปถึงเครื่องดนตรีต่างๆด้วย

ลักษณะ ของกลองยาว เป็นกลองซิงหนึ่งหน้าเดียว ตัวกลองด้านบนที่ซิงหนึ่งจะป่องเป็นโพรง ส่วนกลางเล็กเรียวเป็นท่อกลอง ส่วนปลายบานคล้ายดอกกลาโพง ในแต่ละส่วนของกลองมีความสำคัญต่อการเกิดเสียงทั้งสิ้น

- ตัวกลองส่วนบนที่ซิงหนึ่งป่องเป็นโพรงช่วยในการสะท้อนเสียง ทำให้เสียงก้องกังวานกระหึ่มมากขึ้น

- ตอนกลางเล็กเรียวเป็นท่อก ช่วยระบายลมและเสียงให้พุ่งไปไกล

- ตอนปลายบานออกคล้ายดอกกลาโพง ช่วยกระจายเสียงให้กว้างขึ้น

จากภูมิปัญญาเหล่านี้ ยังสามารถนำมาใช้ในการต่อตุลาโพงในปัจจุบันด้วย ก่อนจะตีกลอง

จะ ใช้ข้าวสุกหรือข้าวเหนียวบดผสมขี้เถ้า ปัจจุบันอาจใช้ขนมโก๋ ตีตรงกลางหน้ากลอง ข้าวสุกมีความเหนียว

ยึดติดหนังกลองได้ดี ส่วนซี่เฝ้าผสมไม้ให้ละและติดมือ การติดข้าวสูกเพื่อปรับเสียงถ้าติดมากเสียงจะทุ้มเกินไป ต้องเทียบเสียงให้ เข้ากันในวง และยังช่วยให้หนังกลองกระพือนานขึ้นช่วยเพิ่มความกังวานอีกด้วย ซึ่งสามารถสังเกตได้จากเครื่องดนตรีอีกหลายชนิดที่ติดซี่เฝ้า เช่น กระจับปี่ ฆ้อง เป็นต้น หลังจากเลิกใช้งานต้องแกะทิ้งทุกครั้งเพื่อมิให้เน่าบูด หมดมากัดกิน นอกจากนี้ยังต้องมีการนึ่งผ้าให้กลองหรือเรียกว่าแต่งตัว โดยจะตัดผ้าลายดอก ห่มตั้งแต่หน้ากลองถึงเอวกลอง เสริมจีบคล้ายกระโปรงโดยรอบสวยงามเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของกลองยาว และยังบ่งบอกถึงการได้รับอิทธิพลจากมอญหรือพม่า

ภูมิปัญญาในการเลือกวัสดุ

- ไม้ที่ใช้ทำกลองยาวคือไม้ขนุน ไม้มะม่วง ที่นิยมคือไม้ขนุนอายุมากกว่า ๒๐ ปี เป็น

พันธุ์ ไม้ผลพื้นบ้านที่หมดอายุให้ผลแล้ว ไม่ต้องตัดไม้ทำลายป่า แก่นไม้ที่มีอายุมากจะทนทานไม่แตกร้าว สีสวยงาม ลักษณะเฉพาะของไม้แกนขนุนคือมีความเบากว่าไม้อื่น เนื้อไม้ขุดง่าย สะท้อนเสียงได้ดีกว่าไม้อื่นๆ

- หนังสัตว์ที่ใช้ทำกลองยาว เป็นหนังวัวตัวเมียเนื่องจากหนังวัวบางกว่าหนังควาย เนื้อเนียนกว่าแต่แข็งแรง ทนทานไม่ขาดง่ายทนต่อแรงดึงให้ตึงและการตี โดยเฉพาะหนังวัวตัวเมียจะบางกว่าวัวตัวผู้ บางแห่งใช้หนังลูกวัวแต่จะทนทานน้อยกว่า หนังที่บางจะกระพือได้ดีและเวลาตีจะไม่เจ็บมือ

ภูมิปัญญาในการประดิษฐ์เครื่องมือการชุดกลองยาว

- ขวานโยน เป็นขวานด้ามยาวหน้าขวานขวางกับตัวด้ามคล้ายจอบแต่มีหน้าแคบและน้ำหนัก มากกว่า สามารถใช้ยืนถากและช่วยผ่อนแรงได้ดี เหมาะกับการทำงานหยาบๆคือการโกนขึ้นรูป (โกน คือการขึ้นรูปให้เป็นหุ่นกลองแบบหยาบๆ) หรืออาจเรียกอีกอย่างว่าเหลา

- สี่ด้ามยาว ในการเจาะส่วนกลางที่มีลักษณะเป็นท่อนให้ทะลุถึงกันกับส่วนปลาย

- เหล็กตะขอ ลักษณะเหมือนสี่แฉ่งย้อนกลับทางใช้สำหรับลากชุดตกแต่งผิวด้านในโพรงให้เรียบก่อนขัดด้วยกระดาษทรายอีกครั้ง

กลอง ยาว นิยมนำไปใช้ในขบวนแห่ต่างๆเพราะตัวกลองไม่หนักมาก มีสายสะพายบ่า สามารถเดินบรรเลงไปกับขบวนได้ เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายทุกภูมิภาค เพราะมีจังหวะการตีหลายแบบที่เร้าใจสนุกสนาน โดยมีกลองยาว ๕-๗ ใบ เครื่องกำกับจังหวะประกอบคือ ฉิ่ง ฉาบเล็ก ฉาบใหญ่ ฆ้อง เหม่ง (มักเรียกว่าโหม่ง) ผู้ร่วมขบวนจะเต้นรำหรือร้องอย่างสนุกสนานลิ้มความเหน็ดเหนื่อยในการเดิน ภายหลังมีการนำเครื่องดนตรีอื่นๆที่สามารถเดินบรรเลงได้มาเสริม รวมถึงคิดทำเต็น ลีลาท่าดี การแต่งกายที่แตกต่างกันไปตามภูมิภาค เรียกว่า “กลองยาวประยุกต์” ปัจจุบันอาชีพนี้ลดน้อยลงทุกที ขบวนแห่ต่างๆก็มีเครื่องดนตรีอื่นเช่น แตรวง พิณแคน ประยุกต์ มาเป็น

16.กลองบัณเฑาะว์

มีกี่ขนาด

3 ขนาด หน้า 4 5 6 ขนาดแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ใช้ในงาน

ใช้ในพิธีพราหมณ์

ตลาดส่ง

บริษัทสื่อการสอน และพิธีพราหมณ์หลวง

ประวัติ

บัณเฑาะว์เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลอง ที่ได้รับมาจากอินเดีย ลักษณะเป็นกลองสองหน้า ขนาดเล็ก ยาวไม่เกิน 16 ซม. หน้ากลองทั้งสองมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 14 ซม. หุ่นกลองทำด้วยไม้เนื้อแข็งลักษณะคอดกลาง (เอวคอด) เหมือนนาฬิกาทราย

หน้า กลองทั้งสองด้านซึ่งตึงด้วยเชือกหนัง ตึงรั้งเข้าหากันแล้วผูกเป็นรัดอกไว้กับส่วนที่คอดตรงกลางของตัวกลอง ตรงส่วนที่คอดกลางหรือรัดอกนั้น มีไม้รูปร่างคล้ายเจดีย์ ฐานกลม ยอดแหลม เรียกว่า ไม้หัวเม็ดทรงมณฑปยึดติดกับหุ่นกลอง ที่ยอดสุดของทรงเจดีย์นั้นร้อยเชือกผูกกับปลายเสานั้น อีกปลายผูกติดกับไม้หรือลูกแก้วทรงกลม ซึ่งทำหน้าที่ตีหกกระทบกับหน้ากลอง สลับกัน ซ้ายที ขวาที เกิดเสียง ปัง-ปัง.....ปัง-ปัง เป็นจังหวะเคล้าไปกับเสียงซอสามสายและ เสียงขับร้อง

การตี บัณเฑาะว์ ไม่ได้ใช้มือหรือนิ้วตีให้เกิดเสียง แต่ต้องวางส่วนที่คอดของหุ่นบัณเฑาะว์ ลงในอุ้งมือแล้วใช้นิ้วช่วยประคองไว้ ชุดหนึ่งจึงมีบัณเฑาะว์สำหรับมือขวาและมือซ้าย รวมเป็นสอง ใช้วิธีไกวพร้อมกันทั้งสองข้าง โดยยืนมือทั้งสองออกไปข้างหน้า เสมอระดับอก เคลื่อนมือทั้งสองข้างให้เบิ่คู่ขนานกันไปในท่าไกว ไปซ้ายแล้วย้ายมาขวา เวียนคล้ายเลข 8 (อาร์บิก) ตามแนวนอนขนานกับพื้น ให้ตมที่ผูกปลายเชือกนั้นกระทบกับหน้ากลองเป็นจังหวะ ผู้ที่มีความชำนาญจะไกวบัณเฑาะว์พร้อมกันทั้งสองมือ จะได้ยินเสียงที่ลูกตมทั้งสองข้างกระทบหน้ากลองพร้อมกันอย่างไพเราะ ในบางครั้งอาจใช้ไกวเพียงใบเดียวก็ไม่ผิด แต่ไม่สมบูรณ์เท่ากับการไกวทั้งสองมือพร้อมกัน 2 ใบ

บัณเฑาะว์ที่ไทยใช้เดิมเป็นของพราหมณ์ที่ใช้ในพิธีกรรม ต้องฝึกหัดมากกว่าจะไกวได้ดังตาม และไพเราะ ที่นำมาใช้ในเรื่องดนตรีของไทยก็มีเพียงการใช้ในวงขับไม้เท่านั้น เพลงที่นิยมใช้คือ เพลงขับไม้บัณเฑาะว์ เพลงกล่อมพระบรรทม ซ้ำลูกหลวง เพลงกล่อมสมโภชพระมหาเศวตฉัตร สมโภชพระพุทธรูปนิรันตปฎิมากรและสมโภชช้างเผือก คือเพลงกล่อมช้างเท่านั้น

บัณเฑาะว์ เป็น กลองชนิดหนึ่ง เข้าใจว่าไทยเราคงจะได้เครื่องดนตรีนี้มาจากอินเดีย เพราะคำว่าบัณเฑาะว์มาจากคำบาลีว่า "ปณวะ" ปรากฏหลักฐานมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว ตัวกลองทำด้วยไม้จริง หัวและท้ายใหญ่มีทบขึ้นหน้าไว้ทั้ง 2 ด้าน ตรงกลางคอดและมีหลักยาว ทำด้วยไม้หรืองา ยึดติดไว้ด้านหนึ่งเป็นด้ามสำหรับถือ ตรงปลายด้ามใช้เชือกผูก โดยที่ปลายเชือกนี้ผูกลูกตมเล็ก ๆ ไว้ เวลาเล่นใช้มือถือไกวด้วยการพลิกข้อมือกลับไปกลับมา ลูกตมที่ปลายเชือกโยนตัวไปมา กระทบหน้ากลองทั้ง 2 ข้าง บัณเฑาะว์ใช้ไกวเป็นจังหวะในการบรรเลง "ขับไม้" ในงานพระราชพิธี เช่น สมโภชพระมหาเศวตฉัตร สมโภชพระยาช้างเผือก เป็นต้น ทั้งนี้อาจใช้บัณเฑาะว์ลูกเดียว หรือ 2 ลูก ก็ได้

17.กลองตะโพนมอญ

มีกี่ขนาด

ส่วนมากจะผลิตตั้งแต่ขนาด 7 8 9 นิ้วขึ้นไป

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 7 นิ้ว 7,500 บาท

หน้า 8 นิ้ว 8,500 บาท

หน้า 9 นิ้ว 9,500 บาท

ใช้ในงาน

ใช้ในวงปีพาทย์

ตลาดส่ง

ส่งทั่วไปแล้วแต่ลูกค้าสั่ง

ประวัติ

ตะโพนมอญ มีลักษณะคล้ายตะโพนของไทย แต่ใหญ่กว่า และตรงกลางหุ้มป้องกันน้อยกว่า มีเสียงกังวานลึกกว่าตะโพนไทย หน้าใหญ่เรียกว่า"เม็กโหนก" หน้าเล็กเรียกว่า"เม็กไค้ด" เป็นภาษามอญ

ตะโพนมอญ คือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีกำกับจังหวะที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในวงดนตรีปีพาทย์มอญ ทำหน้าที่หยอกล้อกับเปิงมางคอก

ตะโพนมอญมีส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

1. หุ่น กลอง ทำจากไม้เนื้อแข็ง นำมาขึ้นรูปเป็นทรงกระบอกตรงกลางมีขนาดใหญ่กว่าตะโพนไทย ยาวประมาณ 70 ซม. แล้วขุดภายในให้เป็นโพรงทะลุถึงกัน โดยให้ด้านหนึ่งใหญ่ เรียกว่า "เม็กโหนก" กว้างประมาณ 42 ซม. ด้านเล็ก เรียกว่า "เม็กไค้ด" กว้างประมาณ 35 ซม. แล้วชิงหนังวัว ทายางรักตรงกลางหน้ากลองเป็นตำแหน่งของการตีด้วยสากถ่วงเสียง บริเวณขอบหน้ากลองทั้งสองด้านลึกเป็นห่วงเล็กๆ เรียกว่า "ไส้ละมาน" โยงร้อยไส้ละมานทั้งสองด้านด้วยหนังเรียดย เช่นเดียวกับกลองสองหน้า บริเวณตรงกลางของหุ่นกลองร้อยเชือกหนังเรียดยัดเป็นรัดอกเพื่อเร่งเสียง ด้านบนพันหนังเรียดยเป็นหูหิ้วเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย

2. ทำ ตะโพน ทำจากไม้เนื้อแข็ง รองรับหุ่นกลองเพื่อให้ได้ระดับที่เหมาะสม และมักจะแกะสลัก ลงรัก ปิดทองให้เข้าชุดกับเครื่องดนตรีอื่นๆในวงปีพาทย์มอญ

ตะโพนมอญ เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลอง ใช้บรรเลงผสมในวงปีพาทย์มอญ มีหน้าที่บรรเลงหน้าทับ กำกับจังหวะต่าง ๆ หน้าหนึ่งใหญ่เรียกว่า "หน้าเท็ง" หรือ "หน้าเท่ง" ปกติอยู่ด้านขวามือ อีกหน้าหนึ่งเล็ก เรียกว่า "หน้ามัด" ผู้ที่นับถือ พระประคนธรรพ ว่าเป็นครูใหญ่ทางดนตรี ถือเอาตะโพนเป็นเครื่องแทนพระ

ประคนธรรพในพิธีไหว้ครู และถือว่าตะโพนเป็นเครื่องควบคุมจังหวะที่สำคัญที่สุด ตะโพนมอญ คล้ายตะโพนไทย แต่ใหญ่กว่า และตรงกลางหุ้มป้องกันน้อยกว่า มีเสียงดังกังวานลึกกว่าตะโพนไทย

ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม : มีรูปทรงคล้ายคนโทตะแคง มีด้านหนึ่งใหญ่กว่าอีกด้านหนึ่งทำให้มีลักษณะเรียวไม่เท่ากันสองด้าน สายโยงเร่งเสียงที่ทำด้วยหนังสัตว์ทำให้เกิดลวดลายเป็นเส้น ขาตั้งของตะโพนมีลวดลายนกงดงาม เดินเส้นลายสีทองอร่าม

ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม : ตะโพนเป็นเครื่องแทนพระประคนธรรพในพิธีไหว้ครู และถือว่าตะโพนเป็นเครื่องควบคุมจังหวะที่สำคัญที่สุด

18.กลองแดง

มีกี่ขนาด

มี 5 ขนาด หน้า 5 6 7 8 9

ราคาแต่ละขนาด

หน้า 5 นิ้ว ราคา 70 บาท

หน้า 6 นิ้ว ราคา 90 บาท

หน้า 7 นิ้ว ราคา 100 บาท

หน้า 8 นิ้ว ราคา 120 บาท

หน้า 9 นิ้ว ราคา 140 บาท

ตลาดส่ง

ส่งตามตลาดทั่วไป

19.กลองรำวง

มีกี่ขนาด

มี 1 ประเภท ประเภทที่ทำด้วยหนังแท้ และหนังเทียม หนังฟอก สังกะสีได้จากหนังแท้จะมีขนติดอยู่บริเวณหน้ากลองใบนั้น ส่วนหนังฟอก(หนังเทียม) หนังกลองจะเรียบและออกเป็นสีขาวขุ่น มีตั้งแต่ขนาด 4 นิ้ว ถึง หน้า 10 นิ้ว

ราคาแต่ละขนาด

หนังฟอก

หน้า 4 นิ้ว ราคา 100 บาท

หน้า 5 นิ้ว ราคา 120 บาท

หน้า 6 นิ้ว ราคา 140 บาท

หน้า 8 นิ้ว ราคา 330 บาท

หน้า 10 นิ้ว ราคา 370 บาท

หนังขน

หน้า 4 นิ้ว ราคา 100 บาท

หน้า 5 นิ้ว ราคา 130 บาท

หน้า 6 นิ้ว ราคา 160 บาท

หน้า 8 นิ้ว ราคา 360 บาท

หน้า 10 นิ้ว ราคา 400 บาท

ใช้ในงาน

รื่นเริงทุกประเภท แต่ก่อนนั้นใช้ร่วมกับวงอีแซว ลำตัด เพลงฉ่อย ฯลฯ

กลองแต่ละชนิด

กลองยาว

กลองโทน

กลองตะโพนไทยจิ๋วโชว์

กลองโพนไทย

กลองรำมะนา

กลองแขก

กลองร้าว

กลองยาวจิวใส่ตู้โชว์

กลองแดง

กลองตุ๊ก

กลองป๋องแป๋ง

กลองชำเป้

กลอง

กลองรำมะนาด

ตะโพนมอญ

พิธีกรรมและกฎข้อห้ามเกี่ยวกับการทำกลอง

ย่านทำกลองบ้านปากน้ำ อยู่ในท้องทุ่งตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ดำรงและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยไว้อย่างเต็มเปี่ยม เป็นสังคมไทยที่ต้องเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และนับถือบูชาครู ดังนั้น การทำกลองจึงมีพิธีกรรมและความเชื่อโดยเฉพาะ ซึ่งมีการสืบทอดต่อกันมาจนเป็นประเพณีของแหล่งทำกลองบ้านปากน้ำ ก่อนที่จะเริ่มทำกลองได้ จะต้องประกอบพิธี “ยกครูกลอง” สำหรับผู้เริ่มหัดทำกลองเป็นครั้งแรก ในพิธีประกอบไปด้วยผู้ทำพิธี คือ ครูโชน ซึ่งเป็นชายที่สามารถท่องจำและอ่านบทสวดได้ และเป็นที่น่าถือของคนทั่วไป เครื่องเช่น เช่น หัวหมู เป็ด ไก่ มะพร้าว กล้วย ข้าวตอก ไข่ เหล้า ขนมหวานและดอกไม้ จะทำพิธีกันเฉพาะวันพฤหัสบดี เดือนเก้า ข้างแรม จะเป็นมงคลก็ว่าได้ แล้วแต่ความสะดวก

นอกจากนี้ ยังมีพิธี “ไหว้ครูกลอง” ในทุกๆ ปีจะต้องมีการไหว้ครูกลองครั้งแรกโดยชาวบ้านที่มีอาชีพในการทำกลอง ต้องทำพิธีไหว้ครูในวันพฤหัสบดี มีเครื่องเช่นไหว้ เช่นเดียวกับพิธียกครูกลอง มีการนัดหมายจัดร่วมกันที่บ้านใดบ้านหนึ่ง นับเป็นงานพิธีที่ทำให้เกิดความสามัคคีอีกด้วย กฎและข้อห้าม เป็นสิ่งที่อยู่ในสังคมไทยมาโดยตลอด เรียกว่าเป็นข้อห้ามของสังคมได้ สิ่งที่คนในหมู่บ้านทำกลองจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติร่วมกันเมื่อมีอาชีพทำกลองและได้เริ่มปฏิบัติกันมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายายแล้ว คือ ห้ามข้ามกลองและเครื่องมือทำกลองเพราะจะถือว่าเป็นการลบหลู่คู่มืออุปกรณ์ที่ใช้ทำมาหากิน จะทำให้ไม่เป็นสิริมงคลกับตัวเอง ห้ามนำไม้จากศาลเจ้าพ่อในหมู่บ้านมาทำกลอง ห้ามนำไม้ตักน้ำมัน เช่น ไม้ตะเคียน มาทำกลอง เพราะเชื่อว่ามีวิญญาณสิงอยู่ในไม้เหล่านี้ และห้ามไม่ให้ไม้ที่มีลักษณะต้องห้าม ที่เรียกว่า “ไม้โพรง บาดรหลวม” คือ ไม้ที่มีโพรงด้านใน บาดรพระก็สามารถใส่ลงไปได้ ห้ามนำมาใช้ทำกลองโดยเด็ดขาด เพราะเชื่อว่า จะทำให้อกลองนั้นเป็นสิ่งอัปมงคล ข้อห้ามดังกล่าว เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ที่ทำกลอง

ประวัติการไหว้ครู/ตำนาน

พิธีไหว้ครูนั้นมีมาแต่โบราณ และมีอยู่ในแทบทุกสาขาอาชีพของคนไทย โดยเฉพาะในวงการศิลปป็นแล้ว การไหว้ครูเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ประเพณีโบราณ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าจะเป็นการประกอบพิธีไหว้ครู และพิธีครอบโขนละคร ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นประธานพิธีไหว้ครูสืบต่อไป จะต้องเป็นผู้ได้รับครอบโดยถูกต้องตามขั้นตอน เช่น ได้รับตำราเครื่องโรง (อาวุธต่างๆ) จากครูซึ่งมีคุณสมบัติเป็นครู ผู้ที่ได้รับครอบสืบทอดมาก่อนแล้ว หรือได้รับพระราชทานครอบจากพระมหากษัตริย์ เพราะราชประเพณีไทย แต่โบราณถือว่าพระมหากษัตริย์เป็นสมมติเทพ ทรงพระบารมีเหนือเทพเจ้าผู้เป็นครูแห่งศิลปะทั้งหลาย ฉะนั้น การที่ทรงกระทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นพิธีไหว้ครู หรือพระราชทานครอบ หรือทรงประสิทธิ์ประสาทให้ประกอบกิจใดๆ ย่อมกระทำได้และผู้ที่ได้รับพระราชทานครอบก็จะสามารถประกอบพิธีครอบผู้อื่นต่อไปได้ คุณสมบัติของครูผู้ที่ได้รับการเลือกให้ได้รับครอบให้เป็นประธานประกอบพิธีไหว้ครูและครอบนั้นต้องเป็นบุรุษที่แสดงตัวเป็นพระ เพราะถือว่าผู้แสดงเป็นตัวพระเท่ากับเทวดา ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี เคยอุปสมบทมาแล้ว มีความประพฤติดีอยู่ในศีลธรรม มีความรู้ทางนาฏศิลป์ขั้นสูง มีความเชี่ยวชาญ ในการแสดง และมีศิษย์ที่ตนเองฝึกสอนจำนวนพอสมควร

วัตถุประสงค์ของการไหว้ครู

๑. เพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศล ด้วยการถวายเครื่องสักการะ พลีกรรมแก่ปรมาจารย์ทั้งหลายทั้งปวง ที่มีประสิทธิภาพประสาทความรู้ให้แก่ศิษย์
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความมั่นใจในการเรียน และรับการถ่ายทอดเป็นอย่างดี เมื่อได้ผ่านพิธีกรรมมาแล้ว
๓. เพื่อเป็นการขอขมาลาโทษ หากศิษย์ได้กระทำการสิ่งที่ไม่ดีผิดพลาดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ไม่ว่าจะเป็นด้านกายกรรม วาจากรรม หรือมนกรรมก็ตาม
๔. เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลทั้งแก่ผู้สอนและผู้เรียน
๕. เพื่อเป็นสิ่งเตือนสติให้ศิษย์ระลึกถึงครู อันเป็นเครื่องเตือนใจที่จะประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม อยู่ในศีลธรรมจรรยา ตั้งตนอยู่ในโอวาทคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์

การกำหนดวันและเดือนที่นิยมประกอบพิธีไหว้ครู

การจัดพิธีไหว้ครูมีข้อกำหนดว่าให้กระทำพิธีเฉพาะวันพฤหัสบดี อาจจะได้รับอิทธิพลมาจากพวกพราหมณ์ ซึ่งนับถือเทพเจ้านามพระพฤหัสบดีเป็นเทพฤทธิ ในฐานะปุโรหิตตาจารย์ที่เคารพนับถือของพระอินทร์และเทวดาอื่นๆ จึงนิยมไหว้ครูกันในวันพฤหัสบดี **ตำนานที่ถือว่าวันพฤหัสบดีเป็นวันครู** นอกจากนี้ยังถือกันว่า เวลากลางวันพระพฤหัสบดีเป็นธาตุไฟและเป็นธาตุน้ำในเวลากลางคืน เป็นดาวพระเคราะห์ที่ให้ความรู้แก่มนุษย์เราจึงถือว่าวันพฤหัสบดีเป็นวันครู **เดือนที่นิยมกระทำพิธีไหว้ครู** ตามแบบโบราณนิยมให้ประกอบพิธีไหว้ครูและครอบครูในเดือนคู่ เช่น ๔ เดือน ๖ เดือน ๑๐ เดือน ๑๒ และเดือนยี่ แต่มีข้อยกเว้นเดือนเดียวคือ เดือน ๙ อนุโลมให้จัดพิธีได้ เพราะถือว่า ๙ เป็นเลขมงคลของไทยสืบมา ในบางครั้งตามคติโบราณ ยังต้องระบุจันทร์คติเพิ่มขึ้นด้วย โดยพิจารณาอีกว่าตรงกับวันขึ้นแรมข้างใด จะนิยมวันพฤหัสบดีข้างขึ้น นับว่าเป็นมงคลยิ่งเพราะข้างขึ้นถือว่าเป็น “วันฟู” เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง

รางวัลที่ได้รับ

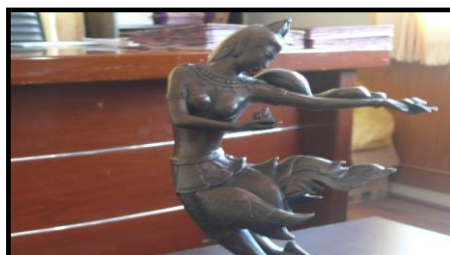
องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราชได้รับรางวัล ดีเด่น ประเภทหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรางวัลเชิดชูเกียรติ นับเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว ในเชิงคุณภาพสามารถแข่งขัน กับ นานาชาติในระดับสากลและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในวันที่ 27 กันยายน 2556 เวลา 13.00 น. – 20.30 น. ณ ห้อง รอยัล จูบิลี่ ชั้น 1 อาคารชาเลนเจอร์อิมแพค เมืองทอง

ธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative City) ประกาศเกียรติคุณ
รางวัลเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปี 2554 Creative City Certificate 2011 ชุมชนเอกราช หมู่บ้าน
ท่าคลอง จังหวัดอ่างทอง ให้ไว้ ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2554

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขอมอบเกียรติบัตรนี้
เพื่อแสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช จังหวัดอ่างทอง
ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว (ภาครัฐ) การประกวดรางวัลอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Awards) ครั้งที่ 9 ประจำปี 2556 มอบ ณ วันศุกร์ที่ 27 กันยายน พ.ศ.
2556 โดยนายสุรพล เสวตเศรษฐี ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กระทรวงวัฒนธรรม มอบรางวัลวัฒนธรรม เพื่อแสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช เป็นผู้ทำ
 คุณประโยชน์ด้านส่งเสริมงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประเภทองค์กร ให้ไว้ ณ วันที่ 3 ตุลาคม
 พ.ศ.2557 มอบโดย นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

- สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดอ่างทอง : คณะทำงานจัดทำหนังสือเผยแพร่ผลงาน
นายหงส์ฟ้า หดย้อย . หนังสือฉบับกิจศพ
วันที่ 2 มีนาคม 2539
- Amazing Thailand : รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย 2013 หน้า 17
คู่มือการท่องเที่ยวจังหวัดอ่างทอง : เที่ยวหัวใจใหม่เมืองไทยยั่งยืน หน้า 14
สำนักงานจังหวัดอ่างทอง : การพัฒนาจังหวัดอ่างทอง “ในรอบ 6 เดือน” ตุลาคม 2546 –
มีนาคม 2547 . อ่างทอง : สำนักพิมพ์วรศิลป์การพิมพ์ 89
หน้า 58
- องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช : อ่างทอง จังหะกลอง จังหะโลก
ย่านการค้าจังหวัด : ย่านการค้าร้อยปีตลาดศาลเจ้าโรงทอง เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
ถนนดนตรี บ้านเอกราชหมู่บ้านทำกลอง หน้า 9